

ODBN werkprogramma gemeenten 2025

's-Hertogenbosch, december 2024

Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

1. Inleiding 4
1.1 Doel 6
1.2 Afbakening 6
1.3 Uitgangspunten 6
1.4 Voorbereiding, vaststelling, coördinatie uitvoering en monitoring 8
1.5 Financieel kader (in uren) 10
1.6 Algemene werkzaamheden 11
1.7 Budgetten 11

2. Vergunningverlening 12
2.1 Inleiding 14
2.2 Bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten (MBA's) 14
2.2.1 Omgevingswet 15
2.2.2 Transitie veehouderij 16
2.2.3 Afhandeling van meldingen, informatieplichten en vergunningen 19
2.2.4 Actualiseren van vergunningen 20
2.2.5 Intrekken van vergunningen 21
2.2.6 Overige werkzaamheden i.h.k.v. vergunningverlening 22
2.2.6.1 Potentieel zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) 22
2.2.6.2 Energiebesparing bedrijven 22
2.2.6.3 Veehouderij en volksgezondheid 22
2.2.6.4 Risicorelevante bedrijven 23
2.2.6.5 E-PRTR 23
2.2.7 Rolopvatting
2.3 Meldingen basistaken bodem en mobiel breken 24
2.4 Meldingen sloop met asbest 25
2.5 Budgetten 25

3. Toezicht en handhaving 26
3.1 Inleiding 28
3.2 Doelstellingen en indicatoren 28
3.3 Financieel kader geprogrammeerd toezicht (in uren) 29
3.4 Geprogrammeerd toezicht en handhaving 30
3.4.1 Voorbereidingsfase toezicht/bedrijvenlijst 30
3.4.2 Bedrijven met een vaste bezoekfrequentie 31
3.4.3 Prioritaire bedrijven 32
3.4.4 Branche en thema aanpak 33
3.4.4.1 Branche aanpak 34
3.4.4.2 Thema aanpak 38
3.4.5 Onbekende (illegale) activiteiten 44
3.5 Niet geprogrammeerd toezicht en handhaving 47
3.5.1 Controles milieu (losse opdrachten) 47
3.5.2 Beoordelen voorgeschreven onderzoeken 48
3.5.3 Repressieve bestuursrechtelijke handhaving 49
3.5.4 Advies verzoek om handhaving/advies gedoogbeschikkingen 49
3.5.5 Repressieve strafrechtelijke handhaving 50
3.5.6 Behandelen klachten- en incidentmeldingen 51
3.6 Toezicht basistaken bodem en mobiel breken 52
3.7 Toezicht sloop met asbest 53
3.8 Ketenaanpak en milieucriminaliteit (gefinancierd uit budget collectieve taken) 54
3.9 Budgetten 55

4. Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep) 56
4.1 Algemeen 58
4.2 Budgetten 58

5. Overige verzoektaken 59
5.1 Algemeen 59
5.2 Uitvoering 59
5.3 Specialistische taken (VTH) 59
5.4 Budgetten 61

6. Regionale dienstverlening 62

Bijlagen 64
Bijlage 1: Overige verzoektaken per gemeente 66
Bijlage 2: Overzicht budgetten per gemeente 68
Bijlage 3: Beschrijving werkzaamheden overige verzoektaken 72
Bijlage 4: Beschrijving risicomodel milieutoezicht 76

1 Inleiding

1 Inleiding

1.1 Doel

Dit document het "ODBN werkprogramma gemeenten 2025" (hierna: werkprogramma) heeft als doel een zo goed mogelijk beeld te geven van de taken die voor 2025 aan de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) worden opgedragen. Met dit werkprogramma wordt, voor wat betreft de taken die bij de ODBN zijn belegd, invulling gegeven aan artikel 13.8 lid 1 van het Omgevingsbesluit.

1.2 Afbakening

Het werkprogramma geldt voor geheel 2025 en betreft de basis- en VTH-verzoektaken en de overige verzoektaken.
Voor de Collectieve taken (onderdeel van het Ontwikkelprogramma 2025), SSiB, Bodemloket, calamiteitenregeling (omgevingszorg) en klachtenregeling zijn alleen de financiële gegevens opgenomen in bijlage 2. De inhoudelijke uitvoering van deze taken (m.u.v. omgevingszorg en klachten) valt buiten het werkprogramma.

1.3 Uitgangspunten

Iedere deelnemer is zelf verantwoordelijk voor het onderbrengen van het basistakenpakket bij de ODBN.

Bij het uitvoeren van dit werkprogramma houdt ODBN zich aan de Algemene leveringsvoorwaarden en uniforme werkafspraken, zoals gepubliceerd op de website van de ODBN.

De ODBN dient te voldoen aan de kwaliteitscriteria zoals die gelden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving inzake het omgevingsrecht, voor zover betrekking hebbend op omgevingsdiensten.

Ten slotte houdt de ODBN zich aan de – in 2022 tot stand gekomen – uniforme gemeentelijke mandaatbesluiten. Daarin is aan de directeur mandaat verleend voor het nemen van alle besluiten die voortvloeien uit de opdracht die is verleend aan de omgevingsdienst, zoals (onder meer) vastgelegd in dit werkprogramma. Daarin is ook mandaat verleend voor de elektronische publicatie van besluiten in het gemeenteblad (op www.overheid.nl). Als een gemeente ook wil publiceren in een lokaal weekblad, regelt zij dit zelf.

Wettelijk kader (Omgevingswet)

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Voor de uitvoering van dit werkprogramma is uitgegaan van de Omgevingswet. In paragraaf 1.5 Financieel kader (in uren), wordt aangegeven in hoeverre bij de financiële uitgangspunten rekening is gehouden met de Omgevingswet.

Beleidskader

Voor 2025 is waar mogelijk geanticipeerd op de nog vast te stellen Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (hierna te noemen: UHS). De UHS vormt het kader waarbinnen uitvoering wordt gegeven aan vergunningverlening, toezicht en handhaving en vormt de basis voor het werkprogramma. De UHS vervangt het voormalige ROK-TH en -VV en bestaat uit verschillende componenten: de omgevingsanalyse, de daaruit voorvloeiende inhoudelijke doelstellingen voor de ODBN en het operationeel kader.

Onderdeel van de nieuwe UHS is een terugkerende analysesystematiek waarmee de inhoudelijke doelstellingen en prioriteiten jaarlijks bepaald dan wel bijgesteld kunnen worden. Het doel van dit analysemodel is om de beschikbare capaciteit van de ODBN daar in te zetten waar de risico's en het te bereiken effect het grootst zijn. Jaarlijks worden bestaande inhoudelijke prioriteiten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving geëvalueerd en waar nodig bijgesteld, gebruikmakend van de kennis van de medewerkers en de informatie die uit data gedestilleerd kan worden. Dit gebeurt in nauwe afstemming met de deelnemende gemeenten, waarbij ook bestuurlijke prioriteiten worden meegewogen.

De UHS is op het moment van schrijven nog niet definitief vastgesteld, onder andere omdat de omgevingsanalyse nog uitgewerkt wordt. Daarom is in 2025 sprake van een schakeljaar. Dit houdt in dat ondanks het ontbreken van de omgevingsanalyse en de inhoudelijke doelstellingen wel een analyse is uitgevoerd naar de inhoudelijke prioriteiten voor het werkprogramma 2025. In gezamenlijke sessies met de deelnemende gemeenten zijn deze bepaald. De inbreng van de inhoudelijke deskundigen van de ODBN en van de deelnemende gemeenten is zorgvuldig verwerkt in dit werkprogramma. De lessen die de ODBN heeft geleerd in dit schakeljaar worden meegenomen in de analyse voor het werkprogramma 2026, waarbij ook de uitkomsten van de omgevingsanalyse en de inhoudelijke doelstellingen voor de ODBN worden betrokken.

1.4 Voorbereiding, vaststelling, coördinatie uitvoering en monitoring

Het ODBN werkprogramma gemeenten 2025 is door de ODBN opgesteld. Begin maart 2024 is aan alle gemeenten het concept van bijlage 2 (budgeturen per gemeente) van dit werkprogramma toegestuurd zodat gemeenten hierop konden anticiperen in hun eigen begroting.
De in bijlage 2 opgenomen definitieve budgeturen zijn in samenwerking met de betreffende gemeenten bepaald. Het werkprogramma wordt door alle gemeenten individueel vastgesteld.

De ODBN coördineert de uitvoering van het werkprogramma.

De ODBN rapporteert periodiek over de uitvoering en voortgang van het werkprogramma. De individuele gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de monitoring van de budgetten en eventuele budgetoverschrijdingen.

Arbeidsmarkt

De Arbeidsmarkt blijft een belangrijk thema. Lukte het voorheen nog redelijk tot goed om vacatures ingevuld te krijgen, is dat nu niet meer altijd het geval. De omvang van de opdracht aan de ODBN groeit nog ieder jaar. Tot en met 2022 is het gelukt om de organisatie mee te laten groeien. Soms met enige vertraging. In 2023 is de bezetting voor het eerst gedaald wegens tekorten op de arbeidsmarkt. De tekorten aan capaciteit doen zich nu voor bij de meeste disciplines. Ook in 2024 is de opdracht toegenomen. Dit fenomeen zien we ook weer in 2025. Dit betekent dat het kunnen realiseren van de opdracht steeds onzekerder wordt.

De ODBN blijft continu werven en zelf opleiden. Echter ook daaraan zijn grenzen voor de bestaande organisatie. Er wordt blijvend gezocht naar een verantwoorde balans van ervaren, medior en junior medewerkers. Daarnaast blijft er ingezet worden op verdere digitalisering en uniforme werkwijzen en werkafspraken om maximale efficiency te bereiken. Dit alles sluit niet uit dat er keuzes gemaakt moeten gaan worden wat wel en niet opgepakt kan worden.

1.5 Financieel kader (in uren)

Dit werkprogramma is opgesplitst in de volgende hoofdstukken:

- ➜ Vergunningverlening (basis- en VTH-verzoektaken);
- ➜ Toezicht en handhaving (basis- en VTH-verzoektaken);
- ➜ Juridische ondersteuning (basis- en VTH-verzoektaken);
- ➜ Overige verzoektaken.

Bij het opstellen van dit werkprogramma zijn onderstaande financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. **Algemene werkzaamheden ten behoeve van het werkprogramma:** Per gemeente 65 uur + 1,3% van het totaal aantal uren van het werkprogramma van de betreffende gemeente (excl. uren Intake en verzending).
2. **Intake en verzending:** 15% van het totaal aantal uren van het werkprogramma van de betreffende gemeente (excl. uren Algemene werkzaamheden).
3. **Vergunningverlening bij bedrijfsgebonden MBA's:** Basis gemiddelde uurbesteding 2021, 2022 en 2023 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven.
4. **Basistaak bodem en mobiel breken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2021, 2022 en 2023 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven. Daarnaast zijn aanvullend uren opgenomen voor de nieuwe bodemtaken onder de Omgevingswet.

5. **Sloop-/ asbesttaken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2021, 2022 en 2023 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven. Aanvullend zijn uren opgenomen voor de nieuwe sloop-/ asbesttaken onder de Omgevingswet.
6. **Geprogrammeerd toezicht:** zie paragraaf 3.3.
7. **Niet geprogrammeerd toezicht:** Basis gemiddelde uurbesteding 2021, 2022 en 2023 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven. Aanvullend zijn uren opgenomen voor:
   - ➜ uitbreiding van de capaciteit voor strafrechtelijke handhaving.
8. **Juridische ondersteuning basistaken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2021, 2022 en 2023 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven.
9. **Overige verzoektaken:** Basis gemiddelde uurbesteding 2021, 2022 en 2023 aangevuld met een trendanalyse (stijgende of dalende lijn) op hoofdlijnen. De uren worden indien nodig bijgesteld op basis van deze trendanalyse om een realistischer beeld te geven. Aanvullend zijn uren opgenomen voor de nieuwe slooptaken (zonder asbest) onder de Omgevingswet.

LET OP: *Bovenstaande uitgangspunten worden gehanteerd voor het berekenen van de budgeturen. Afrekening vindt plaats op basis van daadwerkelijk gerealiseerde uren waardoor de percentages bij algemene werkzaamheden en intake en verzending kunnen afwijken.*

Daarnaast zijn eventuele projectkosten (werkzaamheden door derden zoals monsternames of emissiemetingen) niet in de berekende budgeturen opgenomen. Projectkosten komen niet ten laste van de budgeturen maar worden aanvullend in rekening gebracht.

1.6 Algemene werkzaamheden

Ten behoeve van het werkprogramma worden een aantal algemene werkzaamheden uitgevoerd zoals het opstellen werkprogramma (incl. selectie bedrijven), monitoring, verantwoording, capaciteitsplanning en uitvoeren van analyses. Hiervoor wordt per gemeente 65 uur + 1,3% van het totaal aantal uren (excl. uren Intake en verzending) van het werkprogramma van de betreffende gemeente gereserveerd.

1.7 Budgetten

In bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor de algemene werkzaamheden opgenomen.

2 Vergunningverlening

2 Vergunningverlening

2.1 Inleiding

De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest met grote invloed op vergunningverlening. Ook voor 2025 lijkt dit nog steeds het geval. De ODBN werkt intensief samen met haar deelnemers aan deze ontwikkelingen, zoals de verdere implementatie van de Omgevingswet, de transitie van de veehouderij en de doorontwikkeling van de VTH-taken van de ODBN.

De ontwikkelingen binnen de veehouderij zijn van grote invloed op het aantal vergunningaanvragen en meldingen maar zeker ook de afhandeling hiervan (zie paragraaf 2.2.2). Er zijn veel opgeschorte vergunningaanvragen die mogelijk wel afgehandeld kunnen worden in 2025. Daarnaast zijn medio 2024 veel initiatieven van rundveehouders ontvangen en worden er nog meer verwacht.

Verder wordt opgemerkt dat rond de inwerkingtreding van de Omgevingswet een piek in het (agrarische) werk is ontstaan. Het gaat dan met name om initiatieven die nog op het laatste moment zijn ingediend onder het oude wettelijke regime. De afhandeling hiervan kent een doorloop naar 2025.

Het bovenstaande zorgt er ook voor dat het merendeel van de werkzaamheden nog onder het oude wettelijke regime wordt uitgevoerd en dat er nog relatief weinig aanvragen en meldingen onder de nieuwe wettelijke regels worden afgehandeld. In 2025 zal hier nog meer ervaring mee opgedaan worden.

2.2 Bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten (MBA's)

De werkzaamheden voor vergunningverlening voor bedrijfsgebonden MBA's omvatten:

- Behandelen aanvragen van een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit;
- Behandelen van aanvragen voor een vergunning omgevingsplan activiteit (OPA)
- Behandelen milieuneutrale wijziging omgevingsvergunning;
- Beoordelen omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) (aanvragen vóór 1 januari 2024);
- Actualiseren voorschriften omgevingsvergunning;
- Intrekken omgevingsvergunning;
- Overige adviezen m.b.t. omgevingsvergunningen (b.v. beoordelen aanmeldnotitie, beoordelen MER voorafgaande aan vergunningprocedure, toetsen rapportage E-PRTR);
- Beoordelen meldingen milieubelastende activiteiten;
- Beoordelen informatieplicht (gegevens en bescheiden) milieubelastende activiteiten;
- Opstellen maatwerkvoorschriften/ beoordelen gelijkwaardigheid.

Het betreft het behandelen van een aanvraag, melding of informatieplicht inclusief het beoordelen van onderzoeken die hier deel van uitmaken. Daarnaast nog eventuele juridische inzet inclusief zienswijze maar exclusief bezwaar- en beroepsprocedures. Bezwaar- en beroepsprocedures zijn opgenomen in hoofdstuk 4 Juridische ondersteuning.

2.2.1 Omgevingswet

In 2024 zijn de eerste ervaringen opgedaan met het afhandelen van vergunningen en meldingen onder de Omgevingswet. Het vooraf verwachte beeld van minder vergunningaanvragen lijkt nog niet geheel uit te komen. Er zijn weliswaar minder vergunningplichtige activiteiten, maar bepaalde wijzigingen die voorheen gemeld konden worden, leiden voortaan tot een aanvraag. Daarnaast heeft de nieuwe categorie 'andere milieubelastende installatie' eveneens meer vergunningaanvragen tot gevolg. Het vorenstaande geldt met name voor de agrarische sector. Bij industriële activiteiten speelt dit minder en zijn er minder aanvragen in 2024.

Voor meldingen geldt dat het melden per milieubelastende activiteit tot meer procedures leidt. Daar komen de verschillende informatieplichten nog bij. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om meerdere procedures te bundelen en tegelijk af te handelen, maar over het geheel genomen leidt de nieuwe systematiek tot een hogere workload. Efficiëntere afhandeling en doorontwikkeling van de werkwijzen hebben ook in 2025 de aandacht.

De samenwerking met ketenpartners gaat via het DSO (digitaal stelsel Omgevingswet) wel een stuk eenvoudiger en sneller. Via de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) kunnen stukken gemakkelijk worden gedeeld en zijn adviezen eerder beschikbaar.

Het bovenstaande schetst een eerste beeld van de ervaringen met de Omgevingswet. Het zal echter nog tot ver in 2025 gaan duren om alle effecten van de Omgevingswet inzichtelijk te krijgen.

2.2.2 Transitie veehouderij

Binnen de veehouderij zijn al jaren vele ontwikkelingen die van invloed zijn op het aantal vergunningaanvragen en meldingen en daarnaast heel bepalend zijn voor de wijze waarop het werk uitgevoerd moet worden. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

➜ **Omgevingsverordening (OV)**

In september 2023 is door de provincie Noord-Brabant aangegeven de stallendeadline voor aanpassing naar een emissiearm systeem voor melkveehouders en kalverhouders uit te stellen tot 1 januari 2026 (aanpassing OV met een zogenaamde 'uitzingregeling'). Veehouders die het voornemen hebben om uiterlijk per 2028 te stoppen, hebben de mogelijkheid om op een andere manier aan de ammoniakreductie-eisen te voldoen, zoals het houden van minder dieren. Daarmee hoeven zij niet te voldoen aan de verplichte aanpassing van verouderde stalsystemen per 1 juli 2024 (varkens- en pluimveehouderijen) respectievelijk 1 januari 2026 (melkvee- en kalverhouderijen).

➜ **Beëindiging veehouderij met als gevolg wijziging van activiteiten**

In Brabant en landelijk wordt ingezet op de gebiedsaanpak, inclusief mogelijke onteigeningen (zie Kamerbrief Minister vrijdag 1/4/22).
Verder is er een nieuwe landelijke beëindigingsregeling in verband met de stikstofproblematiek (LBV) in werking getreden op 3 juli 2023. Deze regeling is verlengd en staat open tot 20 december 2024. De tweede tranche van de Maatregel gerichte aankoop en beëindiging veehouderijen (MGA2) is in voorbereiding.

➜ **OW codering stalsystemen**

Er zijn diverse uitspraken gedaan over de houdbaarheid van individuele stalsystemen. Daarnaast lijkt ook de gehele systematiek rondom de OW (voorheen RAV) codering ter discussie te staan (studie Wageningen University & Research). Deze ontwikkelingen brengen grote onzekerheden met zich mee rondom vergunningverlening.
In de kamerbrief Innovatie en borging van emissiearme stalsystemen van 30 juni 2023 heeft de minister aangegeven dat er een nieuw stelsel van stalbeoordeling moet komen. Er wordt ingezet op een robuust systeem van stalbeoordeling, dat geschikt is voor de omgevingsvergunning en een basis biedt voor de natuurvergunning. Het doel van de vernieuwde stalbeoordelingssystematiek is om tot betrouwbare emissie-indicatoren te komen, die gericht zijn op het bieden van voldoende zekerheid en die innovaties mogelijk maken en borgen.
Om voor de bouw van stallen op de korte termijn helderheid te kunnen bieden, beziet het ministerie van LNV hoe op een juridisch houdbare wijze overgeschakeld kan worden op een emissiearm stalsysteem. Hiertoe wordt een handreiking opgesteld die handvatten biedt aan ondernemers voor het uitvoeren van een passende beoordeling.

➜ **Innovatie en borging van emissiearme stalsystemen**

Op 30 juni 2023 heeft de minister (LNV) aangegeven dat de emissiearme vloeren voor melkveestallen, waaraan vóór 2021 een emissiefactor is toegekend voor ammoniak, in de praktijk geen significante emissiereductie te bieden. Deze vloeren zijn een van de weinige technieken voor melkvee met een OW code (nieuwe technieken vanaf 2021, zoals de Lely Sphere en het koetoilet, zijn niet meegenomen in dit onderzoek). De emissiefactoren voor staltechnieken voor melkvee van voor 2021 worden opnieuw bezien.
De staatssecretaris van I&W heeft tevens aangegeven voornemens te zijn om de emissiefactoren voor nieuw te bouwen volièrestallen (pluimvee) tijdelijk met een factor 3 te verhogen. De verhoging van de emissiefactor betekent dat een andere staltechniek toegepast moet worden, die meer ammoniak reduceert.

➜ **Beter Leven 1 Ster (BLK1*)**

In 2021 hebben de Nederlandse supermarkten, en verschillende partijen in andere afzetkanalen, aangegeven vanaf eind 2023 alleen nog maar kippenvlees te verkopen dat minimaal één ster van het Beter Leven keurmerk (BLK1*) van de Dierenbescherming draagt. Dit marktinitiatief verandert het aangezicht van de Nederlandse vleeskuikenhouderij; van de circa 625 vleeskuikenhouders in Nederland wil bijna 90% omschakelen of is reeds omgeschakeld.
Op 12 juni 2023 heeft de minister (LNV) aangegeven dat uit een impactstudie van de WUR is gebleken dat er onzekerheid is over de ammoniakemissie uit BLK1* bij vleeskuikens.
Er is onvoldoende zekerheid om voor een individuele veehouder uitspraken te doen dat overstappen naar BLK1* niet leidt tot een depositiestijging met negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Hierdoor is het nagenoeg onmogelijk om een natuurvergunning te krijgen voor de aanpassingen van de stal.

➜ **Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)/ Omgevingsplan**
Op 7 juli 2023 heeft de minister van I&W uitgangspunten aan de Tweede Kamer gepresenteerd t.a.v. aanpassingen aan de Wgv/ Omgevingsplan (voor aanvragen vanaf 1 januari 2024).
Een van de uitgangspunten is dat de 50%-regeling op den duur zal verdwijnen. Ook zullen de geurnormen worden aangescherpt. Gelet op de recente politieke ontwikkelingen is het niet zeker wanneer er verdere stappen worden genomen in het wijzigen van de Wvg/ Omgevingsplan.

Het zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen grote impact hebben op de agrarische vergunningverlening en dat de inzichten en werkwijzen blijven veranderen.
Onzekerheid over de werking van stalsystemen leidt tot uitstelgedrag bij ondernemers. De aanvragen die wel worden ingediend, kunnen dan vaak niet worden afgehandeld door de onduidelijkheden over emissiearme stalsystemen.

Op dit moment is het beeld dat deze vergunningaanvragen wellicht afgehandeld kunnen worden in 2025. Daarnaast zijn medio 2024 veel initiatieven van rundveehouders ontvangen en worden er nog meer verwacht. Er wordt in 2025 dan ook een piek in de agrarische vergunningverlening verwacht. Pieken kunnen ertoe leiden dat termijnen binnen vergunningverlening niet gehaald worden.

2.2.3 Afhandeling van meldingen, informatieplichten en vergunningen

Voor de afhandeling van meldingen en informatieplichten (gegevens en bescheiden) die betrekking hebben op veehouderijen en voor aanmeldnotities m.e.r. wordt de systematiek gehanteerd die opgesteld is naar aanleiding van de maatregelen en aanbevelingen vanuit de Taskforce VTH en transitie veehouderij. Middels een checklist wordt bepaald of inhoudelijke toetsing nodig is. Zo niet, dan wordt de melding en/of informatieplicht direct afgewerkt. In 2024 is de checklist aangepast vanwege nieuwe inzichten en de Omgevingswet.

Voor de overige bedrijven is in 2024 een risicogerichte afhandeling ontwikkeld. Industriële meldingen/ informatieplichten worden in principe enkel getoetst op de indieningsvereisten en of de melding gegrond is ingediend. Bij bedrijven waar klachten spelen of die bestuurlijk gevoelig zijn, worden de meldingen ook inhoudelijk beoordeeld. Een voorbeeld hiervan zijn informatieplichten van tennisverenigingen met padelbanen.
Daarnaast wordt nog maar één keer verzocht om aanvullende stukken. Bij uitblijven hiervan wordt de meldingsprocedure stopgezet.

Het aspect geluid is losgekoppeld van de melding en wordt voortaan risicogericht benaderd. Geluid is sinds de Omgevingswet geregeld in het omgevingsplan. Indien aanvullende gegevens nodig zijn voor geluid of verdere beoordeling nodig is, wordt hiervoor een losse procedure gevolgd (informatieplicht).

Vergunningen en OBM's worden afgehandeld conform de wettelijke kaders en de werkwijze die de afgelopen jaren gehanteerd is. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het instrument OBM verdwenen. Voor OBM's ingediend voor in de inwerkingtreding van de Omgevingswet geldt dat deze worden afgehandeld volgens het geldende recht op moment van indienen.

2.2.4 Actualiseren van vergunningen

Actualisaties van vergunningen kunnen plaatsvinden op basis van drie aanleidingen:

1. Er is sprake van BBT conclusies of een (andere) wijziging van wet- en regelgeving die noodzaken tot actualisatie. Hieraan zijn vaak wettelijke termijnen verbonden. Dit betreft over het algemeen meerdere vergunningen.
   De ODBN is aangesloten bij het Landelijk Netwerk BREF's. Daarnaast worden wijzigingen met betrekking tot BBT conclusies actief bijgehouden. Indien er sprake is van een wijziging in BBT conclusies, dan moet de vergunning vaak binnen 4 jaar geactualiseerd worden. De ODBN actualiseert de vergunning dan ambtshalve in het 4e jaar. Als het bedrijf binnen die 4 jaar zelf een vergunning aanvraagt, wordt de actualisatie in dezelfde procedure als de aanvraag meegenomen. In 2025 worden de omgevingsvergunningen binnen de voedingsmiddelenindustrie geactualiseerd. De voorbereidende werkzaamheden hiertoe zijn inmiddels gestart.
   In december 2023 zijn BBT-conclusies voor slacht- en destructiehuizen gepubliceerd. Hierdoor staan de slachterijen voor 2027 op het programma voor actualisatie (er zijn geen destructiehuizen binnen de regio).

2. Er is sprake van signalen vanuit toezicht. Handhaving wordt bemoeilijkt door het feit dat een vergunning niet meer actueel is. Dit betreft over het algemeen een enkele vergunning. Op basis van risicoprioritering zal worden beoordeeld in hoeverre direct een actualisatie nodig is, dan wel dat het in een vergunningprocedure op termijn kan worden meegenomen.

3. Tijdens het behandelen van een vergunningaanvraag wordt geconstateerd dat de vergunning niet meer op alle onderdelen actueel is. Dit betreft over het algemeen een enkele vergunning. Het actualiseren gebeurt in de procedure van het afhandelen van de aanvraag.

Om goede uitvoering te kunnen geven aan het type actualisaties genoemd onder 1, is inzicht nodig in alle verleende vergunningen en de inhoud ervan. Met de komst van de Omgevingswet hebben er ook verschillende wijzigingen plaatsgevonden rond de vergunningplicht. De ODBN gaat in 2025 verdere werkzaamheden uitvoeren zodat een beter inzicht in verleende vergunningen verkregen wordt en in de toekomst actualisaties snel in beeld gebracht kunnen worden..

PGS-richtlijnen

Door de komst van de Omgevingswet wordt ook pseudo wetgeving zoals de PGS richtlijnen vernieuwd. De meeste van deze richtlijnen zijn nog niet definitief. Er wordt al wel geanticipeerd door de nieuwe PGS-richtlijnen (in samenspraak met het betreffende bedrijf) reeds op te nemen in de omgevingsvergunning.

2.2.5 Intrekken van vergunningen

Vergunningen (incl. OBM's) van bedrijven die gestopt zijn met hun activiteiten worden waar mogelijk actief ingetrokken. Voor vergunningen (incl. OBM's) van agrarische activiteiten wordt daarbij de werkwijze gevolgd die ontwikkeld is naar aanleiding van de maatregelen en aanbevelingen vanuit de Taskforce VTH en transitie veehouderij.

Bij het intrekken van een vergunning moeten verschillende belangen afgewogen worden, zoals het milieubelang maar ook het financiële (bedrijfs)belang.
Ambtshalve intrekking van een vergunning gebeurt op basis van de volgende aanleidingen:

1. Door toezicht wordt geconstateerd dat er geen gebruik meer wordt gemaakt van een (deel van de) vergunning.
2. Tijdens het behandelen van een vergunningaanvraag of melding wordt geconstateerd dat er geen gebruik meer gemaakt wordt van een (deel van de) vergunning.

De ODBN gaat in 2025 voorbereidende werkzaamheden uitvoeren zodat een beter inzicht in verleende vergunningen en OBM's verkregen wordt en mogelijke intrekkingen snel in beeld gebracht kunnen worden (bijvoorbeeld door een match met de Kernregistratie dierverblijven). Voordat daadwerkelijk tot intrekken wordt overgegaan, vindt altijd afstemming met de betreffende gemeente plaats (behoudens intrekkingen op verzoek van de vergunninghouder).

2.2.6 Overige werkzaamheden i.h.k.v. vergunningverlening

2.2.6.1 Potentieel zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

De laatste jaren is de aanwezigheid van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) een urgent thema. De aanwezigheid van ZZS speelt breed: in lucht, water en bodem. Deze stoffen zijn geclassificeerd als de gevaarlijkste stoffen voor mens en milieu en het is het streven om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. Binnen toezicht (paragraaf 3.4.4.2) worden inspanningen verricht om bedrijven met ZZS inzichtelijk te krijgen. Waar nodig zullen vergunningen worden geactualiseerd of maatwerkvoorschriften worden opgelegd.

2.2.6.2 Energiebesparing bedrijven

Op 1 juli 2023 is de 'aangescherpte energiebesparingsplicht' van kracht geworden in het Activiteitenbesluit. Per 1 januari 2024 is dit onderdeel geworden van de Omgevingswet. De energiebesparingsplicht werkt sindsdien rechtstreeks door naar vergunningen en dat maakt energievoorschriften in de vergunning overbodig. Vanwege overgangsrecht blijven in specifieke gevallen de oude energievoorschriften nog enkele jaren van kracht.

2.2.6.3 Veehouderij en volksgezondheid

Voor vergunningaanvragen die betrekking hebben op de MBA Veehouderij wordt in een aantal gevallen een advies opgevraagd bij de GGD. Het wel of niet opvragen van een advies is afhankelijk van het risico voor de omgeving van het aangevraagde initiatief. Het GGD-advies wordt meegenomen in de beoordeling van de aanvraag.

Verder worden aanvragen getoetst aan het in Brabant ontwikkelde Endotoxinetoetsingskader. Dit toetsingskader is opgesteld door het Ondersteuningsteam veehouderij en volksgezondheid.

Daarnaast is een goede afstemming tussen milieu, ruimtelijke ordening en natuur nodig. Voor deze integrale afweging is (voor)overleg tussen veehouder, omwonenden en/of bevoegd gezag van belang. Dit vooroverleg wordt onder de Omgevingswet ingevuld middels het omgevingsoverleg (de omgevingstafel).

2.2.6.4 Risicorelevante bedrijven

De toezichtaanpak voor Risicorelevante bedrijven zal ook in 2025 worden voortgezet en een nieuwe impuls krijgen. Op basis van toezichtsignalen zullen vergunningen waar nodig worden gewijzigd of geactualiseerd.

2.2.6.5 E-PRTR

Het Integraal Pollutant Release and Transfer Register (PRTR)-verslag is een verplichte jaarlijkse milieujaarrapportage voor bepaalde industriële bedrijven. Hierin moeten deze bedrijven rapporteren over hun afval, energie- en waterverbruik en emissies naar lucht, water en bodem. Het integraal PRTR-verslag bestaat uit de rapportage in het kader van de Europese PRTR-verordening, aangevuld met noodzakelijke bevragingen. Van alle bedrijven wordt het PRTR-verslag beoordeeld. Waar nodig wordt een aanvullende controle uitgevoerd op het verifiëren van de ingevulde data.

2.2.7 Rolopvatting

Bij complexe en/of meervoudige cases vindt participatie (door de ODBN) aan de omgevingstafel plaats en ligt het casemanagement bij het bevoegd gezag (rolbeschrijvingen vastgelegd bij Vereniging Nederlandse Gemeenten). In enkelvoudige cases (alleen milieu) ligt het casemanagement bij de ODBN. Een initiatief tot een omgevingstafel ligt echter bij het bevoegd gezag.

De ODBN heeft het interne proces voor het participeren aan de omgevingstafel inmiddels uitgewerkt. Externe afstemming met de verschillende gemeenten moet nog plaatsvinden. Pas nadat deze afspraken gemaakt zijn, kan implementatie plaats vinden.

2.3 Meldingen basistaken bodem en mobiel breken

Het beoordelen van verschillende typen meldingen en informatieplichten die betrekking hebben op de bodem en mobiel breken.

Taken:

- Het beoordelen van meldingen toepassen en (tijdelijk) opslaan van grond (zeven, ontwateren, samenvoegen van grond of baggerspecie/ toepassen van grond of baggerspecie/ toepassen van bouwstoffen en opslaan), risicogericht met behulp van een quick-scan.
- Het beoordelen van meldingen mobiel breken volgens een risicogerichte werkwijze.
- Het beoordelen van informatieplichten graafactiviteiten in schone grond (gelijk aan of onder interventiewaarde).
- Het beoordelen van meldingen en informatieplichten graafactiviteiten kleiner en groter dan 25 m^3 in verontreinigde grond (boven interventiewaarde) > er is bij deze werkzaamheden geen sprake van daadwerkelijke sanering.
- Het beoordelen van meldingen in het kader van het uitvoeren van bodemsaneringen.
- Het beoordelen van meldingen gesloten bodemenergiesystemen.
- Het beoordelen van meldingen toepassen van grond of baggerspecie als bovenafdichting op een voormalige stortplaats in het kader van functionele toepassing/ in stand houden afdeklaag.
- Het beoordelen van informatieplichten voor de toepassing van immobilisaten.

In 2024 wordt de aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken beschreven in een bodemnotitie. Deze nieuwe notitie vervangt de huidige notitie "Overdracht reguliere taken Besluit bodemkwaliteit". De bodemnotitie wordt na gereed komen aan de deelnemers voorgelegd. Naar verwachting zal dit medio 2025 zijn. In 2025 worden de taken volgens deze notitie uitgevoerd.

2.4 Meldingen sloop met asbest

Het beoordelen van verschillende typen meldingen en informatieplichten die betrekking hebben op asbestverwijdering en bouwkundige sloop.

Taken:

- Het beoordelen van sloopmeldingen asbestverwijdering en gecombineerde meldingen asbestverwijdering/ bouwkundige sloop. Onderdeel van deze beoordelingen vormt het toetsen van asbestinventarisatierapporten.
- Het beoordelen van stukken met betrekking tot de informatieplicht bij meer dan 10 m^3 sloopafval en/of asbestafval (risicomatrix, sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen).
- Het toetsen/ beoordelen van een sloopmelding voor particuliere asbestverwijdering (sloop van minder dan 35 m^2 asbest). Deze verzoektaak is bij dit onderdeel opgenomen omdat de omvang hiervan te gering is om dit apart in te regelen.

In 2024 wordt de aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken beschreven in een notitie sloop en asbest. Deze nieuwe notitie vervangt de huidige notitie "De aanpak van de ODBN op het gebied van Asbest". De notitie sloop en asbest wordt na gereed komen aan de deelnemers voorgelegd. Naar verwachting zal dit begin 2025 zijn. In 2025 worden de taken volgens deze notitie uitgevoerd.

2.5 Budgetten

In bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor vergunningverlening opgenomen.

3 Toezicht en handhaving

3 Toezicht en handhaving

3.1 Inleiding

Binnen alle vormen van toezicht wordt gekeken op welke wijze het toezicht effectiever en efficiënter uitgevoerd kan worden. Informatie gestuurd werken (IGW) is een belangrijk hulpmiddel om slimmer te werken. Het vergroot de effectiviteit, efficiëntie, transparantie en flexibiliteit. Dit is onmisbaar in een omgeving waarin steeds meer van de ODBN wordt gevraagd.

Bij het geprogrammeerd toezicht wordt gebruik gemaakt van het risicomodel milieutoezicht (zie bijlage 4 voor de beschrijving van het risicomodel). Het doel hiervan is te focussen op locaties waar de (milieu)risico's het grootst zijn en/of het naleefgedrag laag is. Daarmee wordt de beschikbare tijd zo nuttig mogelijk ingezet. Het risicomodel milieutoezicht is een dynamisch model, wat betekent dat de gegevens die het model voeden met de tijd kunnen veranderen (bijvoorbeeld gemelde afvalstromen, nieuwe MBA's of ingezet handhavingstraject). Hierdoor is een bepaalde selectie van bedrijven altijd een momentopname.
In 2024 is voor het eerst gebruik gemaakt van het risicomodel milieutoezicht om industriële bedrijven te selecteren voor het geprogrammeerd toezicht. Dit wordt voortgezet in 2025. Het risicomodel is een belangrijk hulpmiddel bij de selectie van bedrijven, maar de uiteindelijke keuze om een bedrijf wel of niet te controleren volgt na een menselijke check. Het effect van het gebruik van het model wordt nauwlettend gevolgd en geëvalueerd met als doel het model verder door te ontwikkelen.
Naast de bedrijven met de hoogste risicoscores is het ook van belang om voor het toezicht een goede dwarsdoorsnede van het bedrijvenbestand te hebben. Hierdoor blijft er ook aandacht voor bedrijven waarbij de milieurisico's (voor zover bekend) beperkter zijn. Dit heeft verschillende redenen:

- Op dit moment is nog niet over elk bedrijf evenveel informatie beschikbaar. Om tunnelvisie te voorkomen worden er bewust ook bedrijven geselecteerd die een lagere risicoscore hebben om 'het net op te halen'. Uitkomsten hiervan worden vervolgens gebruikt om het risicomodel te voeden.
- De toezichtstaken goed af te stemmen op de beschikbare toezichtcapaciteit. Controles bij bedrijven met een hoge risicoscore zijn vaak complex en niet geschikt voor junior toezichthouders.

3.2 Doelstellingen en indicatoren

Artikel 13.5 lid 2 van het Omgevingsbesluit stelt dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst zorgen voor een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid. Daarin moet gemotiveerd worden aangegeven welke doelen de omgevingsdienst moet behalen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten daartoe door de omgevingsdienst uitgevoerd worden.

In de nog vast te stellen nieuwe uitvoerings- en handhavingsstrategie (zie paragraaf 1.3 Uitgangspunten, beleidskaders) worden bovenstaande elementen geborgd en zal invulling gegeven worden aan dit artikel.

Indicatoren en monitoring

Pas nadat er doelen geformuleerd zijn, kunnen indicatoren benoemd worden die gemonitord kunnen worden.

Rapportage

Op basis van artikel 13.11 lid 1 van het Omgevingsbesluit moet (minimaal) jaarlijks gerapporteerd worden over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen.

3.3 Financieel kader geprogrammeerd toezicht (in uren)

Uitvoering van regulier toezicht op bedrijfsgebonden milieubelastende activiteiten vindt in beginsel in 2025 plaats op basis van de budgeturen die volgens het Level-Playing-Field (LPF; bijlage 4 uit Bedrijfsplan 2012) noodzakelijk zijn. Aangevuld met uren voor:

- de uitvoering van het toezicht bij bedrijven die onder de Omgevingswet van bevoegd gezag wisselen (van provincie naar gemeente);
- de ex-VVGB-bedrijven: in 2025 is het budget gelijk aan het in 2024 gereserveerde budget voor geprogrammeerd toezicht en handhaving;
- het Energiebod;
- (administratief) toezicht op de verplichtingen rond de nieuwe basistaak werkgebonden personenmobiliteit.

Deze uitgangspunten worden gehanteerd voor basis- en verzoektaakbedrijven. De volgens het LPF noodzakelijke budgeturen worden bepaald op basis van de kengetallen en controlefrequenties uit het LPF en de in het LPF opgenomen uitgangspunten voor herinspecties (m.u.v. van het kengetal voor herinspecties, dat in 2019 van 4 naar 5 uur is gegaan). De bepaling heeft plaatsgevonden op basis van het huidige inrichtingen-/ MBA-bestand van de ODBN.

3.4 Geprogrammeerd toezicht en handhaving

In dit onderdeel worden de verschillende toezichttaken beschreven. Onder toezicht worden hier alle handelingen verstaan tot bestuursrechtelijke handhaving. Dat wil zeggen dat het voornemen dwangsom/ bestuursdwang (en eventuele zienswijzen) nog wel onder geprogrammeerd toezicht valt, maar vanaf de definitieve beschikking de werkzaamheden vallen onder repressieve bestuursrechtelijke handhaving (niet-geprogrammeerd toezicht).

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke wijze in 2025 invulling wordt gegeven aan geprogrammeerd toezicht. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende onderdelen:

- Voorbereidingsfase toezicht
- Bedrijven met een vaste bezoekfrequentie
- Prioritaire bedrijven
- Branche en thema aanpak
- Onbekende (illegale) activiteiten

3.4.1 Voorbereidingsfase toezicht/bedrijvenlijst

Door de steeds grotere inbedding van het informatiegestuurd werken (IGW) wordt meer tijd besteed aan de voorbereiding van toezicht. Dit wordt voornamelijk vormgegeven door voorafgaande aan het toezicht informatie te verzamelen en een informatieanalyse uit te voeren.

IGW is het op gerichte wijze verzamelen en analyseren van data om de daaruit voortkomende informatie en inzichten te gebruiken bij het maken van keuzes en het verbeteren van de organisatie van het toezicht. Bij de totstandkoming van dit werkprogramma en de bedrijvenselectie voor 2025 speelt IGW een belangrijke rol. Daarvoor worden diverse risicomodellen gebruikt.

Deze werkwijze heeft ook tot gevolg dat de selectie van bedrijven pas in de voorbereidingsfase plaatsvindt en het totaal aantal uit te voeren inspecties niet in dit werkprogramma is opgenomen. De selectie van bedrijven wordt voorafgaand aan controle (in delen) gepresenteerd aan de gemeenten, zodat zij in de gelegenheid zijn om bij hen bekende informatie over deze bedrijven te delen of om aan te haken bij de controle (bijv. in het kader van ruimtelijke ordening).

3.4.2 Bedrijven met een vaste bezoekfrequentie

Een bepaalde categorie bedrijven wordt niet met het risicomodel geselecteerd maar kent een vaste bezoekfrequentie van 2x per jaar, jaarlijks of eenmaal per 2 jaar. Hiervoor kunnen uiteenlopende redenen zijn zoals, bestuurlijke gevoeligheid, complexiteit, IPPC bedrijf (industrieel) of specifieke klachtsituatie. Deze bedrijven worden zowel door de ODBN (meest recente informatie van toezichthouders) als door de gemeenten aangedragen en jaarlijks onderling besproken.

Een aantal van de gehanteerde selectiecriteria zijn inmiddels opgenomen in het risicomodel en op termijn zal het risicomodel wellicht leidend worden in de selectie. Op dit moment komt dat nog te vroeg omdat zaken als bestuurlijke gevoeligheid, complexiteit bedrijf of gevoelig voor ondermijning moeilijk (geautomatiseerd) ontsloten kunnen worden. De voormalige branche autodemontage is aan deze groep bedrijven toegevoegd. Ook vallen controles in het kader van de E-PRTR (zie paragraaf 2.2.6.5) onder deze categorie.

Voor 2025 zijn alle bestaande bedrijven met een vaste bezoekfrequentie heroverwogen en is de lijst waar mogelijk opgeschoond.

Risicorelevante bedrijven (RRB)
Omdat op de risicorelevante bedrijven specifieke criteria van toepassing zijn en deze een eigen aanpak kennen, vormt dit een subgroep binnen de categorie bedrijven met een vaste bezoekfrequentie. Net als in voorgaande jaren zal in 2025, waar mogelijk, de interventiemethodiek worden toegepast. Risicorelevante bedrijven worden in een aantal gevallen gezamenlijk met de Veiligheidsregio en/of een Waterschap bezocht. De methodiek is gericht op een proactieve houding en risicogericht toezicht, waarbij wordt gestuurd op eigen verantwoordelijkheid van de bedrijven. De aanpak is gestart in 2019 met een meerjarenperspectief en hierna voortgezet en ingebed binnen de organisatie. Naast het toepassen van de interventiemethodiek neemt de ODBN deel aan het Brabantbreed Platform Risicorelevante bedrijven, waar met drie pijlers wordt gewerkt (inhoud, samenwerking en uitstraling).

3.4.3 Prioritaire bedrijven
In 2025 wordt voor alle industriële bedrijven het risicomodel milieutoezicht ingezet voor het bepalen van de individuele risicoscore's. De bedrijven met een vaste bezoekfrequentie (zoals beschreven in de vorige paragraaf) en de bedrijven bezocht namens de branche- en thema aanpak worden hierbij uitgesloten van het risicomodel (omdat deze al gecontroleerd zullen worden). Voor alle overige bedrijven wordt op basis van de risicoscore's een selectie gemaakt van bedrijven die (na menselijke check) in 2025 ingepland worden voor controle.
Om te voorkomen dat bedrijven waarover weinig informatie beschikbaar is, en die dus laag in het risicomodel staan, niet worden bezocht is bepaald welke sectoren in 2025 zwaarder wegen en dus hoger in het risicomodel komen. Dit is gedaan doormiddel van een analyse waarbij is gekeken naar naleefgedrag, milieueffect, percentage lang niet bezochte bedrijven binnen een sector. De sectoren die in 2025 extra aandacht krijgen zijn:

- Mengvoederindustrie
- Voedingsmiddelenindustrie
- Voorzieningen en installaties
- Chemische industrie
- Rubber- en kunststofbedrijven
- Horeca
- Garagebedrijven
- Mestverwerking (navolging thema aanpak 2024)
- Akkerbouwbedrijven
- Glastuinbouw (navolging branche aanpak 2024)
- X-aantal bedrijven met de hoogste risicoscore (onafhankelijk van bovengenoemde sectoren)

Bij de meeste sectoren zal een bepaald percentage van het totaal gecontroleerd worden, bij voorkeur bedrijven die lang niet bezocht zijn.

In het kader van de oog- en oorfunctie zal de ODBN bij de sectoren akker- en glastuinbouw speciale aandacht besteden aan de huisvesting van arbeidsmigranten. Signalen worden actief gedeeld met de betrokken gemeenten.

Veehouderijen
In 2025 wordt op basis van één van de risicomodellen bepaald bij welke veehouderijen toezicht wordt gehouden. Dit risicomodel is ontwikkeld in samenwerking met de OMWB en de ODZOB en is gebaseerd op zowel kwantitatieve als kwalitatieve analysemethoden. Op basis van beschikbare informatie over veehouderijen (zoals bijvoorbeeld overtredingen, klachten, naleefgedrag, milieubelastende activiteiten, etc.) zijn de belangrijkste milieurisico's geïdentificeerd die zijn verbonden aan het fokken en houden van dieren. De ODBN zet zich in om op een zo objectief mogelijke manier het risico op overtredingen binnen de branche veehouderijen vast te stellen. Op deze manier vindt het toezicht bij de meest risicovolle veehouderijen plaats. Doordat de drie Brabantse omgevingsdiensten op een eenduidige manier werken ontstaat binnen de provincie Noord-Brabant een gelijkwaardig speelveld.

3.4.4 Branche en thema aanpak
Voor 2025 zijn in samenspraak met de deelnemers een aantal branches en thema's geselecteerd op basis van ervaringen in voorgaande jaren, nieuwe wetgeving en (maatschappelijke) actualiteit. Voor de uiteindelijke selectie van bedrijven, die binnen een branche of thema bezocht zullen worden, zal het risicomodel zo veel als mogelijk worden ingezet.

Aanvullend gaat de ODBN in 2025 een inventarisatie doen op de verschillende aanpakken die er zijn; branche-, thema- en ketenaanpak. Deze inventarisatie zal bestaan uit definiëring van de aanpakken, hoe de tijdspaden van het werkprogramma ten opzichte van de uitvoering van de aanpakken is, de aanpakken stroomlijnen, de rollen binnen de ODBN vastleggen en de wijze van financiering vastleggen (ook ten aanzien van de voorbereidende werkzaamheden en evaluatie van de verschillende aanpakken).

3.4.4.1 Branche aanpak

Binnen dit onderdeel wordt voor elke branche een specifieke aanpak/ brancheplan opgesteld waarbij wordt ingezoomd op één of meerdere milieurisicovolle onderwerpen binnen deze specifieke doelgroep.

De volgende branches zijn geselecteerd:

1. Afvalverwerkingsbedrijven
2. LPG-tankstations
3. Dienstverlening landbouw (loonwerkers)
4. Metalektro
5. Padelbanen
6. Verkooppunten particulier vuurwerk

Toelichting brancheprojecten 2025

1 Afvalverwerkingsbedrijven

Afvalverwerking blijft een actueel onderwerp. In het land vinden steeds meer calamiteiten bij afvalverwerkingsbedrijven plaats, zoals felle en langdurige branden. Ook de problematiek die ontstaat rondom de opslag van te veel afvalstoffen bij dit soort bedrijven komt steeds vaker voor. Relevante onderwerpen daarbij zijn:

- ➜ inname van vergunde afvalstoffen
- ➜ het scheiden en opslaan van afval met de juiste veiligheidsprotocollen
- ➜ het goed registreren van afvalstromen

Verder wordt opgemerkt dat door de Omgevingswet nieuwe regels zijn gekomen die van grote invloed kunnen zijn bij een deel van de afvalverwerkingsbedrijven, zoals de metaalrecycling.

Uit data-analyse blijkt dat er veel overtredingen zijn bij deze bedrijven.
Wat daarbij opvalt is dat:

- ➜ een relatief klein aantal bedrijven verantwoordelijk is voor een groot deel van de overtredingen;
- ➜ de drie bovenstaande activiteiten een hoger overtredingspercentage laten zien.

In 2025 wordt een inspanning gedaan om vanuit data van het Landelijk Meldpunt afvalstoffen (LMA) na te gaan waar opslag/ verwerking van afval plaats vindt. Ook wordt een extra screening uitgevoerd vanuit google maps/ GIS-viewer om vooraf na te gaan of deze activiteiten daadwerkelijk (zichtbaar) plaatsvinden. Dit helpt bij de prioritering. Daarnaast zal bij een selectie van bepaalde bedrijven worden bekeken of de wetswijzigingen grote invloed hebben op de activiteiten binnen het bedrijf.

2 LPG-tankstations

Tankstations met een afleverzuil voor LPG leveren een verhoogd veiligheidsrisico op voor de omgeving. Uit data-analyse blijkt bovendien dat:

- ➜ het aantal gecontroleerde tankstations dat in overtreding hoog is;
- ➜ er gemiddeld veel overtredingen per overtreder worden geconstateerd.

Dit lijkt te komen doordat bepaalde grote exploitanten, die meerdere tankstations beheren, de overtredingen repeterend begaan. Op het gebied van LPG kan dit voor onaanvaardbare risico's zorgen. Afgelopen periode hebben zich ongewone voorvallen voorgedaan met betrekking tot lekkende onderdelen van de LPG-installatie. Voor 2025 worden een aantal LPG-tankstations geselecteerd die eerder overtredingen hebben begaan op dit vlak. Hierbij worden ook andere milieubelastende activiteiten betrokken indien hierop meer dan 2 jaar geen controle heeft plaatsgevonden.

3 Dienstverlening landbouw (loonwerkers)

De regio Brabant Noord is een agrarische regio. De agrarische sector is in transitie waardoor de rol van loonwerkbedrijven binnen de sector aan het veranderen is. Loonwerkbedrijven bieden steeds meer diensten aan zoals grondverzet/ -opslag of bijvoorbeeld inname van afvalstoffen zoals afgewerkte olie. Veel loonwerkbedrijven zijn hierdoor aan het groeien maar zijn zich niet bewust van de bijhorende milieuwetgeving. Ook door de komst van de Omgevingswet zijn er wijzigingen die invloed hebben op de milieubelastende activiteiten binnen deze branche.

De ODBN ziet loonwerkbedrijven, gezien de aard van de uitgevoerde activiteiten en het ontbreken van vee, als industriële bedrijven opererend binnen de agrarische sector. In 2023 en 2024 zijn deze bedrijven gecontroleerd. Voor 2025 wordt onderzocht welke loonwerkers interessant zijn om vaker te controleren in een kortere periode. Dit is vooral gerelateerd aan de afval- en grondstromen. Onderdeel van de selectie zijn de bevindingen uit het brancheproject van 2023/2024. Team bodem wordt hier vanwege hun expertise nog intensiever bij betrokken.

4 Metalektro

Deze branche is nieuw in 2025. Lassen mag in beginsel per 1 januari 2026 niet meer in de buitenlucht tenzij maatwerkvoorschriften worden verleend. Met lassen in de buitenlucht wordt de lasrook niet afgezogen en gefilterd maar komen de schadelijke stoffen uit de lasrook direct in de omringende lucht terecht. Hoewel het verbod pas op 1 januari 2026 ingaat, is het zinvol om nu al te inventariseren waar dit speelt (ter voorbereiding op eventuele handhaving), bedrijven te informeren en voorbereidingen te treffen voor maatwerk.

Het tweede aspect binnen deze branche is het gebruik van koelemulsie waaraan geregeld middelen worden toegevoegd tegen bacteriegroei. Er zijn signalen dat hierin zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) aanwezig zijn. Dit geldt ook voor het gebruik van ontvetters. Dit aspect wordt daarom ook beschreven in de het thema-aanpak zeer zorgwerkende stoffen (paragraaf 3.4.4.2).
In 2025 wordt een aantal bedrijven geselecteerd die zowel lassen (in de buitenlucht) als metaalbewerking met koelemulsiegebruik uitvoeren. Ook wordt gekeken naar bedrijven die hoog scoren in het risicomodel, maar waarvan het nog niet bekend is of deze activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Bij deze groep wordt wellicht breder gekeken dan alleen bovenstaande aspecten. Dit wordt verwerkt in het brancheplan.

5 Padelbanen

Ook deze branche is nieuw in 2025. Padel is een sport die meer en meer aan populariteit wint binnen Nederland. Dit kan zowel binnen als buiten worden gespeeld. In vergelijking met tennis, wordt vaak een hoger decibelniveau gemeten bij padel en wordt het specifieke (doffe) geluid als hinderlijker ervaren. Dit komt deels doordat de banen van padel kleiner zijn, waardoor het geluid geconcentreerd wordt. Omdat padelbanen kleiner zijn, kunnen daarnaast meerdere banen op dezelfde oppervlakte worden aangelegd. Ook geeft het type racket en het gebruik van wanden een afwijkend (dof) geluid. Door deze aspecten is de kans op geluidsoverlast een stuk hoger dan bij tennis. Gezien de actualiteit en groei van deze sport is gericht toezicht op zijn plaats. In 2025 worden inspanning verricht om een compleet beeld te krijgen van alle padelbanen in het werkgebied. Deze zijn niet allemaal bekend omdat de aanleg (binnen bestaande tennisverenigingen) in lang niet alle gevallen gemeld is/ wordt. Daarnaast worden controles uitgevoerd en zal voorlichting worden geven over de problematiek bij padel. Tot slot lopen er momenteel verschillende maatwerkprocedures bij padelbanen met klachtsituaties. De locaties waarbij deze procedures in 2025 zijn doorlopen, krijgen specifieke aandacht.

6 Verkooppunten particulier vuurwerk

De vuurwerkbedrijven worden al lange tijd elk jaar intensief gecontroleerd. Zowel voorafgaand aan de verkoop als ook tijdens de verkoopdagen. Voor het gros van de te bezoeken bedrijven geldt echter dat het naleefgedrag zeer goed is. Standaard alle bedrijven bezoeken is daarom niet meer zinvol. Omdat het onderwerp actueel blijft, het bestuurlijk gevoelig is en deze bedrijven een specifieke aanpak kennen, blijft de brancheaanpak wel van toepassing. In 2025 worden alleen

de 'probleem' locaties (met overtredingen op belangrijkste risico's) en locaties in woonwijken gecontroleerd. De niet-geselecteerde bedrijven worden per brief geïnformeerd over hun verplichtingen.

3.4.4.2 Thema aanpak

Binnen dit onderdeel wordt voor elk thema een specifieke aanpak/ themaplan opgesteld waarbij wordt ingezoomd op één onderwerp. Dit onderwerp kan binnen allerlei type bedrijven spelen en dus branche overstijgend zijn.

De volgende thema's zijn geselecteerd:

1. Milieubelastende activiteit (MBA) stuifklassen
2. Lozingen;
   - ➜ Indirecte lozingen
   - ➜ noodtrayvelden aardbeienteelt
3. Energie
4. Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)
5. Lithium-ion batterijen/ energiedragers
6. Terugdringen milieuklachten

Toelichting themaprojecten 2025

1 Milieubelastende activiteit (MBA) stuifklassen

Dit betreft een nieuw thema in 2025. Stuifgevoelige goederen in de klasse S2 of S4 mogen, door de komst van de Omgevingswet, niet meer opgeslagen worden in de buitenlucht. Hiervan kan worden afgeweken als maatwerk is verleend voor 1 januari 2026. Omdat er veel bedrijven zijn met buitenopslagen (in deze klassen) en de opslagen vaak van grote omvang zijn, brengt deze wijziging nogal wat teweeg. Zowel voor het bedrijf maar ook voor gemeenten. Het kan namelijk ook effect hebben op het wijzigingen van een Omgevingsplan (bestemming) en acties tot ruimtelijke ordening. De ODBN kijkt daarom intern ook naar andere oplossingen. Te denken valt aan het opnemen van deze activiteit in het bodemplan als alternatieve maatregel die vervolgens in het Omgevingsplan verwerkt kan worden. In dat geval zou individueel maatwerk niet meer nodig zijn. In 2025 worden bij een aantal branches zoals de betonindustrie en opslaan van goederen een aantal bedrijven geselecteerd. Daar wordt o.a. gecontroleerd of de opgeslagen goederen daadwerkelijk onder de stuifklassen S2 of S4 vallen. Hoewel het verbod pas op 1 januari 2026 ingaat, is het zinvol om nu al te inventariseren waar dit speelt (ter voorbereiding op eventuele handhaving), bedrijven te informeren en voorbereidingen te treffen voor maatwerk. Ook zal bekeken worden wat de mogelijkheden zijn voor een bedrijf.

2 Lozingen

De ODBN is bij lozingen aan zet als deze indirect op het oppervlaktewater plaats vinden (via riolering en waterzuivering). Voor lozingen direct op het oppervlaktewater is het Waterschap het bevoegde gezag. Binnen dit thema wordt intensief samengewerkt met de waterschappen, waar veel specialistische kennis aanwezig is over onderstaande onderwerpen.

➜ Indirecte lozingen:

Schoon water wordt steeds minder vanzelfsprekend in Nederland. De Nederlandse waterschappen waarschuwen voor de problematiek rondom de waterkwaliteit en in de media is steeds vaker te lezen dat ons watergebruik, mede door klimaatverandering, op verschillende vlakken moet veranderen. Niet alleen bij particulieren of in de agrarische sector maar ook vanuit de industrie. De ODBN zet zich daarom in 2025 opnieuw in om de indirecte lozingen, het lozen van schadelijk afvalwater op het gemeentelijke rioolsysteem, door industriële bedrijven grondiger te controleren. Door aangescherpt toezicht op dit thema wordt een signaal afgegeven bij de betreffende bedrijven, de kennis en bewustwording vergroot en wordt een significante kwaliteitsverbetering verwacht.

➜ Noodtrayvelden aardbeienteelt

Noodtrayvelden voor de aardbeienteelt is een seizoensgebonden activiteit met een specifieke problematiek. Water met bestrijdingsmiddelen en meststoffen wordt veelal niet opgevangen (wat wettelijk verplicht is) waardoor lozingen in sloot en/of bodem kunnen ontstaan. Daarnaast is de activiteit vaak niet toegestaan volgens het omgevingsplan. Hierdoor worden meestal geen (opvang) voorzieningen aangelegd. Dit speelt jaarlijks in enkele gemeenten met grote kwekers/ fruittelers. Het valt moeilijk te voorspellen waar deze activiteiten zich zullen ontplooien omdat vooraf onbekend is of de velden dat jaar gebruikt gaan worden en locaties jaarlijks kunnen verschillen. In 2024 zijn een aantal grote kwekers/ fruittelers geattendeerd op het project. De terugkomende signalen zijn zorgelijk. Daarom blijft inzet genoodzaakt in 2025 en worden er controles uitgevoerd daar waar de activiteiten zich ontplooien.

3. Energie

Energiebod

Sinds 1 juli 2023 is energietoezicht een wettelijke basistaak. Op basis van de afspraken in het Energiebod (2021), blijft ook in 2025 het uitgangpunt dat de ODBN tussen 2022 en 2030 alle energierelevante bedrijven controleert waar de gemeente een wettelijke toezichttaak heeft. Dit kan een fysieke of administratieve controle zijn. De verwachting is dat het energietoezicht ca. 20% kan bijdragen aan de besparingsdoelstelling van de Regionale Energiestrategie (RES): 11% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2017.

SPUK-THE subsidie

Het energietoezicht op basis van de SPUK-THE subsidie maakt formeel geen onderdeel uit van dit werkprogramma, vanwege de alternatieve financiering en uitvoeringseisen. Voor de volledigheid wordt deze wel benoemd. De ODBN zal ook richting subsidieverstrekker en gemeenten verantwoorden wat voor de SPUK-subsidiegelden is gedaan. De SPUK-THE subsidie is beschikbaar van 2022 tot en met 2026.

Vanuit de SPUK-THE subsidie financiert de ODBN een deel van de organisatiekosten (max. 30% van de totale SPUK-besteding) en wordt energietoezicht uitgevoerd als aanvulling op het Energiebod. Die aanvulling is nodig omdat sinds 1 juli 2023 het aantal wettelijke taken is toegenomen. Vanaf dat moment kwamen ook de ETS bedrijven onder gemeentelijk toezicht en zijn omgevingsdiensten belast met toezicht op de onderzoeksplicht voor bedrijven die meer dan 170.000 m^3 gas en/of 10 miljoen kWh elektriciteit verbruiken. De Omgevingswet bepaalt dat het toezicht zich richt op zowel de gebouweigenaar als de uitvoerder van de activiteit en ook dat zal leiden tot meer inzet.

Energielabel C voor kantoren

Sinds 1 januari 2023 zijn kantoren verplicht tenminste energielabel C te hebben (Bbl). Een aantal gemeenten heeft de uitvoering van toezicht en handhaving als verzoektaak belegd bij de ODBN. Het toezicht op deze verplichting is in beginsel administratief. Eventuele handhaving is intensiever maar kan in gevallen gecombineerd worden met het reguliere energietoezicht als onderdeel van de gemeentelijke opdracht voor energie (Energiebod).

Registratieverplichting werkgebonden personenmobiliteit

Vanaf 1 juli 2024 is de Registratieverplichting Werkgebonden Personenmobiliteit (WPM) van kracht. Vanaf dat moment zijn organisaties met 100 of meer werknemers en alle publieke rechtspersonen zoals gemeenten, provincies en ministeries, verplicht te rapporteren over het zakelijke verkeer en het woon-werkverkeer. De verplichting komt voort uit afspraken in het Klimaatakkoord om de CO2 uitstoot van werkgebonden personenverkeer in 2030 met 1 Mton te verminderen. Het toezicht op de WPM is een basistaak voor omgevingsdiensten.

Uiterlijk 30 juni 2025 moeten werkgevers de eerste rapportage over de periode 1 juli t/m 31 december 2024 indienen in een landelijk digitaal portaal. De ODBN start in de tweede helft van 2025 met toezicht en handhaving. In dit eerste jaar ligt de nadruk van het toezicht op het indienen, in latere jaren zal ook meer inhoudelijk worden getoetst. Gemeenten ontvangen hiervoor een tegemoetkoming voor de uitvoeringskosten in de 'tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE).

In 2026 evalueert het ministerie van I&W de CO2-reductie die in 2024 en 2025 is behaald. Als de organisaties op koers liggen om het doel van het Klimaatakkoord te halen, blijft het bij rapporteren. Als dat niet het geval is, kan vanaf 2027 een nieuwe wettelijke norm worden ingesteld waarmee slimmer en zuiniger reizen wordt afgedwongen.

4 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

In heel Nederland werken de bevoegde gezagen en omgevingsdiensten aan de ontwikkeling en implementatie van beleid over ZZS. De ODBN zet zich vanaf 2022 in om vanuit toezicht uitvoering te geven aan het reduceren van ZZS. Dit naast de inspanning vanuit de vergunningverlening. Toezichthouders gaan met bedrijven in gesprek om te bezien welke zaken nu al wettelijk verplicht zijn maar ook wat er aanvullend gedaan kan worden. Door deze aanpak is ervaring opgedaan, zowel door de toezichthouders als de bedrijven zelf.

ZZS blijft in 2025 aandacht hebben door te borgen dat dit aan bod komt bij elke controle. Onbewust kan namelijk ZZS voorkomen in een product. In 2024 zijn er nieuwe signalen ontvangen dat ZZS in bepaalde activiteiten voor kunnen komen.

- **Wasstraten:**
  Bij wasstraten, die niet vallen onder een grotere keten, worden middelen (bijv. wax of polish) gebruikt waar mogelijk ZZS in kunnen zitten.
- **Metaalbewerking:**
  Bij vormen van metaalbewerking zoals zagen, boren, slijpen en frezen wordt vaak een koelmiddel gebruikt om overhitting te voorkomen. Aan deze koelemulsie worden soms middelen tegen bacteriegroei toegevoegd. Deze kunnen ZZS bevatten. Dit geldt ook voor het gebruik van ontvetters.

De ODBN selecteert een aantal bedrijven uit deze 2 groepen (zie ook branche aanpak metalektro paragraaf 3.4.4.1) om na te gang of bovenstaande signalen ook in ons werkgebied spelen. In gevallen waar dit aan de orde is, worden gerichte acties ondernomen.

Daarnaast hebben de inmiddels bekende bedrijven een Vermijdings- en Reductieprogramma ZZS (V&RP) opgesteld dat eens per 5 jaar moet worden geüpdatet door het bedrijf. Deze updates zullen omstreeks 2028/ 2029 plaats moeten vinden, maar tussentijdse controles op de voortgang binnen dit programma maken eveneens onderdeel uit van de thema aanpak.

5 Lithium-ion batterijen/ energiedragers

Dit betreft een nieuwe thema in 2025. De energietransitie (de overgang van het gebruik van fossiele energie naar energie uit hernieuwbare bronnen) betekent een toename van het batterijgebruik. Oplaadbare lithium-ion energiedragers worden steeds vaker gebruikt in bijvoorbeeld voertuigen, huishoudens, energiesopslagsystemen of buurtbatterijen. De meesten hiervan zijn veilig. Echter kan door oververhitting een 'thermal runaway' ontstaan. Dit leidt tot een felle en lastig te bestrijden brand waarbij ook giftige stoffen vrijkomen. Hierdoor zijn risico's voor de omgeving niet uitgesloten bij deze activiteit. Dit speelt vooral als het om de opslag van grotere hoeveelheden energiedragers gaat. Dit kan zowel om nieuwe energiedragers gaan als afgedankte of kapotte exemplaren. Deze worden uiteindelijk verwerkt of gereviseerd. Handelingen met energiedragers brengt extra risico met zich mee. De wetgever heeft de intentie om in 2025 twee PGS-richtlijnen in de wetgeving op te nemen om de risico's zoveel mogelijk in te perken.

In 2025 zal de aandacht uitgaan naar de op de opslag en de verwerking/ reviseren van energiedragers. Hiervoor worden de meest risicovolle locaties geselecteerd. Dit begint met onderzoek naar afgegeven vergunningen op deze milieubelastende activiteit. Indien mogelijk zal er worden geanticipeerd op de nieuwe PGS-richtlijnen (indien deze nog niet in de wetgeving zijn opgenomen).

6 Terugdringen milieuklachten

De in 2022 ingevoerde nieuwe werkwijze rond de behandeling van milieuklachten (o.a. inzet van administratieve medewerkers klachtenafhandeling) begint zijn vruchten af te werpen. Het eerste deel van 2024 laat zowel een daling in het aantal klachten zien als een efficiëntere afhandeling van de klachten. In 2024 is gestart met de volgende stap: de (verdere) preventie van klachten. Op basis van het aantal klachten over het laatste half jaar zijn er een aantal locaties geselecteerd waarbij bekeken wordt of verdergaande instrumenten tot meer resultaat kunnen leiden. Daarbij moet gedacht worden aan actieve sessies met (notoire) melders (bijv. presentatie over de situatie, wetgeving, lopende handhavingstrajecten en verwachtingen) om hen zowel uitleg te geven als perspectief te bieden. Ook het actief betrekken van het betreffende bedrijf, een op maat gemaakte aanpak voor inspectie of mediation behoort tot de mogelijkheden. Omdat dit vaak intensieve en langlopende trajecten zijn, wordt deze thema aanpak doorgetrokken naar 2025.

3.4.5 Onbekende (illegale) activiteiten

In deze nieuwe paragraaf worden een aantal bestaande en nieuwe onderdelen samengevoegd die sterk met elkaar verweven zijn. De gemene deler is het in beeld zien te krijgen van activiteiten die onbekend zijn bij de ODBN. Dit gaat vaak gepaard met illegaliteit, omdat veel activiteiten vooraf vergund of gemeld moeten worden waardoor deze niet meer onbekend zouden zijn. Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende onderdelen:

- Blinde vlekken
- Leegstand
- Gebiedsgericht aanpak

Blinde vlekken

Voor dit onderdeel wordt sterk gebruik gemaakt van data en informatie uit het ODBN-bedrijvenbestand en in de nabije toekomst ook het MBA-bestand. In 2023 is met succes data uit het KvK gekoppeld aan dit bestand. Deze koppeling maakt het mogelijk om onderzoek te doen naar de ‘blinde vlekken’ in het bedrijven-/ MBA bestand.

Blinde vlekken zijn:

- Milieurelevante bedrijven/locaties die wel in andere data (zoals KvK of LMA) staan maar niet in het bedrijven-/ MBA-bestand van de ODBN.
- Milieurelevante bedrijven/locaties die niet met andere data vindbaar zijn en ook niet in het bedrijven-/ MBA-bestand voorkomen.

In 2025 wordt een selectie van blinde vlekken onderzocht. Hierbij zal een lijst met mogelijk interessante bedrijven/locaties worden opgesteld en deze wordt administratief nagelopen en geprioriteerd. Hierbij zal de toezichthouder gebruik maken van beschikbare gegevens in onze systemen en luchtfoto’s uit de GIS-viewer. Hieruit volgt een selectie aan bedrijven/locaties die in 2025 worden gecontroleerd. Indien daadwerkelijk milieurelevante bedrijven/locaties worden aangetroffen, dan worden deze opgenomen in het bedrijven-/MBA-bestand.

Leegstand

Onder leegstand worden locaties verstaan waar in het verleden een inrichting zat/ bedrijvigheid was maar waarvan later is vastgesteld dat er geen (milieubelastende) activiteiten meer plaatsvinden. Voorwaarde hierbij is dat de locatie nog wel geschikt moet zijn voor bedrijvigheid (leegstaande gebouwen, voorzieningen). Locaties waar geen bedrijvigheid meer mogelijk is (alle gebouwen gesloopt, nieuwe bestemming of woningbouw) worden namelijk uit het bedrijven-/MBA-bestand verwijderd.

In de loop der jaren is het aantal geregistreerde locaties met leegstand opgelopen tot ruim 700 binnen het gehele gebied. In 2025 wordt een deel van de locaties gecontroleerd. Voorafgaand aan controle vindt een administratieve actie plaats met behulp van luchtfoto's zodat een eerste schifting gemaakt kan worden. Bij de controles zal ook gelet worden op ondermijning en (het intrekken van) oude vergunningsrechten. De leegstandcontroles worden zoveel als mogelijk binnen de gebiedsgerichte aanpak (zie hieronder) uitgevoerd, maar er zullen ook controles buiten deze gebied plaatsvinden.

Gebiedsgerichte aanpak

Veehouderijen/buitengebied

Naast risicogericht toezicht op basis van IGW is er ook een gebiedsgerichte aanpak voor veehouderijen/buitengebied. Hierbij wordt in een bepaald gebied en/of met een bepaald thema toezicht uitgevoerd zonder voorafgaande bedrijvenselectie. Er zal gekeken worden naar onbekende milieubelastende activiteiten en illegale praktijken. Voorbeelden hiervan zijn luchtwassers die niet in werking zijn of onbekende propaantanks (eveneens van belang voor risicokaart REV). Interessante blinde vlekken of bekende leegstand binnen het gebied worden tijdens de rondgang meegenomen. De geïnventariseerde locaties met activiteiten worden vastgelegd in het bedrijven-/MBA-bestand.

Industrie(terreinen)

In 2023 is gestart met de gebiedsgerichte aanpak op verschillende industrieterreinen. Op basis van constateringen, meldingen of andere signalen worden informatieanalyses uitgevoerd en enkele interessante industrieterreinen geselecteerd. Binnen deze terreinen zal de nadruk van het toezicht met name liggen op wisseling van bedrijven, (nieuwe) leegstand en illegale activiteiten. De eerste resultaten laten zien dat er de nodige onbekende activiteiten zijn op deze terreinen en dat de aanpak zinvol is. In 2025 wordt deze dan ook voortgezet en uitgebreid. De aandachtsgebieden zullen niet alleen meer industrieterreinen zijn, ook de bebouwde kom en centra worden betrokken voor een steekproef.
Interessante blinde vlekken of bekende leegstand binnen het de geselecteerde industrieterreinen en centra worden meegenomen.

3.5 Niet geprogrammeerd toezicht en handhaving

Gedurende het jaar doen zich omstandigheden voor waardoor het noodzakelijk of gewenst is toezicht of andere taken uit te voeren op bedrijfsgebonden MBA's die niet voorzien waren in dit programma.

3.5.1 Controles milieu (losse opdrachten)

Hiermee worden controles milieu bij bedrijfsgebonden MBA's bedoeld, die niet onder het geprogrammeerde toezicht vallen maar gedurende het lopende jaar voor controle worden aangedragen. Deze controles kunnen op initiatief van zowel de deelnemer als de ODBN zijn.

Hieronder vallen ook oplevercontroles (na verlenen omgevingsvergunning/ beoordelen meldingsplicht) en controles na het buiten behandeling laten van een omgevingsvergunning of melding.

Ketengerichte aanpak

Controles als gevolg van de ketengerichte aanpak (zie paragraaf 3.8), die niet ondergebracht zijn of kunnen worden onder het geprogrammeerde toezicht, asbest- of bodemtoezicht, worden onder dit gedeelte van het programma uitgevoerd.

Mestfraude

Het bovenstaande geldt ook voor controles op mestfraude die voortvloeien uit het project Gebiedsgerichte handhaving mestfraude. Hierin werkt de ODBN samen met onder meer de provincie Noord-Brabant, NVWA en RVO (samenwerking wordt in 2025 voortgezet).

Ondermijning

Vanuit het speerpunt Ondermijning kunnen verzoeken komen om inspecties milieu uit te voeren bij door dit speerpunt geselecteerde locaties/ branches. Vaak is er voor deze inspecties aanvullend budget beschikbaar binnen de gemeenten, vanuit de portefeuille Openbare orde en Veiligheid. Inspecties uitgevoerd in het kader van ondermijning maken daarom onderdeel uit van niet-geprogrammeerd toezicht.

3.5.2 Beoordelen voorgeschreven onderzoeken

Het beoordelen van onderzoekrapportages, waarvan het opstellen en aanleveren ervan is voorgeschreven vanuit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), de omgevingsvergunning (onderdeel milieu) of het omgevingsplan. Voorgaande geldt nadrukkelijk voor onderzoek-rapportages die zijn ingediend nadat de meldings- of vergunningsprocedure is afgerond. Onderzoekrapportages die tijdens de lopende procedure worden ingediend, worden afgehandeld onder het gedeelte 'Vergunningverlening bij bedrijfsgebonden MBA's' van dit programma.

3.5.3 Repressieve bestuursrechtelijke handhaving

De werkzaamheden die betrekking hebben op het ten uitvoer brengen van bestuursdwang of een last onder dwangsom, zoals het opstellen van een dwangsombeschikking, de herinspecties na afloop van de begunstigingstermijn of het verbeuren van dwangsommen. Dit zijn alle werkzaamheden die volgen vanaf het besluit voor een definitieve handhavingsbeschikking. Deze werkwijze is vanaf 2024 ingevoerd en zal voortgezet worden in 2025.

3.5.4 Advies verzoek om handhaving/advies gedoogbeschikkingen

Hieronder wordt verstaan het bij een verzoek om handhaving opstellen van een voornemen dwangsom, beschikking voor afwijzing en het opleggen van een last onder dwangsom/ bestuursdwang. Inspecties als gevolg van een verzoek om handhaving worden eveneens onder dit gedeelte uitgevoerd.

Ook het in overleg met de gemeente opstellen van gedoogverklaringen bij illegale situaties, die volgens het landelijk beleidskader gedogen in aanmerking komen voor tijdelijk gedogen, behoort hiertoe.

3.5.5 Repressieve strafrechtelijke handhaving

Naast bestuursrechtelijke handhaving is strafrecht één van de instrumenten welke ingezet kan worden om bij te dragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Hoewel strafrechtelijke handhaving nooit een opzichtzelf staand doel mag zijn, is het wel een onmisbaar middel voor de handhaving van het omgevingsrecht. En hét repressieve sluitstuk wanneer (alleen) bestuursrechtelijke maatregelen onvoldoende blijken. Bestuurs- en strafrechtelijke handhaving zijn onderdeel van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). De LHSO gaat uit van een evenwichtig afgestemd bestuurs- en strafrechtelijk interveniëren. De vraag welke interventie passend is, hangt af van de aard, zwaarte, oorzaken en de gevolgen van de overtreding plús het verwachte effect van de interventie.

De afgelopen jaren werkt de ODBN aan het steviger inbedden van strafrecht binnen de organisatie. Inmiddels zijn er 3 'grijze' boa's in dienst, waarvan één senior. Hiermee is de gewenste capaciteit op orde. Omdat deze extra capaciteit nog niet geland is in de 3-jaren gemiddelden (berekeningswijze van de budgetten) zijn voor 2025 aanvullende uren opgenomen binnen niet-geprogrammeerd toezicht.

De grijze boa's pakken strafrechtelijke handhavingszaken op voor het grijze kleurspoor. Dit zijn zaken die voortkomen uit agrarisch en industrieel toezicht (MBA gebonden). Daarnaast behandelen ze ook zaken op het gebied van asbest, sloop, bodem, omgevingszorg of de ketenaanpak. Zaken die strafrechtelijk opgepakt worden, worden opgevolgd met een proces-verbaal (verkort of uitgebreid) of een bestuurlijke-strafbeschikking milieu.

Versterken samenwerking strafrechtelijke handhavingspartners

Strafrechtelijke handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Gezamenlijk met o.a. de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en diverse andere partners wordt zorggedragen voor de handhaving van het omgevingsrecht.
De grijze boa's hebben een vast afstemmingoverleg met het Functioneel Parket, samen met o.a. de andere Brabantse omgevingsdiensten, het milieuteam van de politie de andere Brabantse omgevingsdiensten en de waterschappen. Tijdens dit overleg wordt overleg over de meest effectieve insteek bij individuele strafzaken.

In 2025 wordt de samenwerking van een volgende impuls voorzien. Het afgelopen jaar zijn nieuwe overlegvormen ontstaan waar meer beleidsmatige afstemming plaatsvindt. In samenspraak met de handhavingspartners wordt onderzocht hoe deze overleggen het beste geformaliseerd kunnen worden.

Toepassing LHSO

In 2024 is voor het eerst gewerkt met de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), de opvolger van de LHS. In 2024 zijn verschillende producten ontwikkeld om de toepassing van de LHSO binnen de ODBN te verbeteren. Zo wordt gewerkt met eigen werkinstructies afgeleid van de LHSO, en is een leidraad in ontwikkeling met daarin enkele overtredingen waarvan de effectscore vooraf is ingeschaald als 'ODBN-standaard'. De verwachting is dat de getroffen maatregelen en ontwikkelde producten en werkafspraken in 2025 gaan leiden tot een verbeterde toepassing van de LHSO.

Bovenstaande ontwikkelingen - tezamen met de doorontwikkeling van risicogericht toezicht - kunnen leiden tot een toename in het aantal strafzaken. De gezamenlijke prioritering is van groot belang om een selectie te maken van de strafzaken die overdragen worden aan het FP. Ook de weging binnen de LHSO is van belang. Het ligt voor de hand om zaken met een hogere LHSO-score te prioriteren.

3.5.6 Behandelen klachten- en incidentmeldingen

Behandeling van klachten en incidenten, meldingen ongewone voorvallen en meldingen afwijking reguliere bedrijfsvoering. Het betreffen meldingen over bedrijven, zoals geluids- of geuroverlast, maar ook meldingen in het kader van omgevingszorg (niet bedrijfsgebonden), zoals drugsafval dumpingen, asbestbranden e.d. Inspecties als gevolg van klachten, incidenten, ongewone voorvallen of omgevingszorg, vallen ook onder dit gedeelte van het programma.

3.6 Toezicht basistaken bodem en mobiel breken

Het uitvoeren van toezicht op verschillende taken die betrekking hebben op de bodem.

Taken:

- Het uitvoeren van toezicht op werkzaamheden die betrekking hebben op het toepassen en (tijdelijke) opslaan van grond (zeven, ontwateren, samenvoegen van grond of baggerspecie/ toepassen van grond of baggerspecie/ toepassen van bouwstoffen en opslaan) risicogericht met behulp van een quick-scan.
  In overleg met de betreffende gemeenten worden tijdens de voorbereiding van het werkprogramma de grote (infrastructurele) projecten geïnventariseerd. Dit kunnen zowel projecten zijn binnen de eigen gemeentegrenzen als projecten die de gemeentegrenzen overschrijden.
- Het toezicht op mobiel breken wordt volgens een risicogerichte werkwijze uitgevoerd.
- Het uitvoeren van toezicht op gesloten bodemenergiesystemen.
- Vrijeveld toezicht op illegale grondverplaatsingen en -opslag.
- Het uitvoeren van toezicht op graafactiviteiten in schone grond (gelijk aan of onder interventiewaarde).
- Het uitvoeren van toezicht op graafactiviteiten kleiner en groter dan 25 m^3 in verontreinigde grond (boven interventiewaarde). Er is bij deze werkzaamheden geen sprake van daadwerkelijke sanering, daarom wordt toezicht niet in alle voorkomende gevallen uitgevoerd.
- Het uitvoeren van toezicht op bodemsaneringen. Er wordt uitgegaan van toezicht op 100% van de ingediende meldingen. Hierdoor wordt ervaring opgedaan met deze taak waarna een meer risicogerichte werkwijze ontwikkeld wordt.
- Het uitvoeren van toezicht op het toepassen van grond op voormalige stortplaatsen.
- Het uitvoeren van toezicht op de toepassing van immobilisaten.
- Het uitvoeren van toezicht en eindbeoordelingen van saneringen op grond van de Wet bodembescherming (geldt alleen voor gemeente 's-Hertogenbosch).

In 2024 wordt de aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken beschreven in een bodemnotitie. Deze nieuwe notitie vervangt de huidige notitie "Overdracht reguliere taken Besluit bodemkwaliteit". De bodemnotitie wordt na gereed komen aan de deelnemers voorgelegd. Naar verwachting zal dit medio 2025 zijn. In 2025 worden de taken volgens deze notitie uitgevoerd.

3.7 Toezicht sloop met asbest

Het uitvoeren van toezicht op verschillende taken die betrekking hebben op asbestverwijdering en bouwkundige sloop.

Taken:

- Het uitvoeren van toezicht op asbestverwijdering en op gecombineerde sloop (asbestverwijdering + bouwkundige sloop).
- Vrijeveld toezicht op illegale asbestsaneringen/ sloopactiviteiten.
- Het uitvoeren van toezicht op de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen (bij meer dan 10 m^3 sloopafval en/of asbestafval).

Er is een dashboard ontwikkeld waarin alle sloopmeldingen en startmeldingen op een kaart van het gebied geprojecteerd worden. Omdat deze meldingen eerder geprioriteerd zijn, valt in een oogopslag te zien welke locaties een hoge prioriteit hebben en waar de werkzaamheden inmiddels zijn gestart. Op deze wijze kan het toezicht effectief worden ingeregeld en kunnen eenvoudig slimme routes door het gebied bedacht worden.

Daarnaast worden projectmatig zaken opgepakt die vanuit het reguliere toezicht aandacht vragen. Een voorbeeld hiervan is intensiever toezicht op asbestsaneringen van een specifieke asbestsaneerder, indien deze herhaaldelijk negatief gedrag laat zien.

In 2024 wordt de aanpak, uitvoering en de wijze van prioriteren van bovenstaande taken beschreven in een notitie sloop en asbest. Deze nieuwe notitie vervangt de huidige notitie "De aanpak van de ODBN op het gebied van Asbest". De notitie sloop en asbest wordt na gereed komen aan de deelnemers voorgelegd. Naar verwachting zal dit begin 2025 zijn. In 2025 worden de taken volgens deze notitie uitgevoerd.

3.8 Ketenaanpak en milieucriminaliteit (gefinancierd uit budget collectieve taken)

Met ketentoezicht wordt niet het bedrijf centraal gesteld in het toezicht, maar de gehele keten van begin tot het einde. Om een gehele keten goed in zicht te krijgen is diffuus en complex (denk ook aan wetgeving). In een keten zijn meerdere bedrijven/actoren betrokken, vaak verspreid opererend door de provincie, het hele land of zelfs daarbuiten. Hierdoor zijn ketens vaker gevoelig voor illegaliteit en milieucriminaliteit, waardoor samenwerking tussen verschillende (strafrechtelijke) partijen en kennis van ketens nodig is. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen wordt ketentoezicht steeds belangrijker voor een effectieve bijdrage aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving.

Daarnaast is het essentieel dat de hele keten van a tot z wordt beschouwd, dat alle betrokken partijen de gehele keten kunnen overzien en daarin gezamenlijk gericht op kunnen trekken. Het delen, analyseren, duiden en interpreteren van data en informatie zijn belangrijke activiteiten binnen de ketenaanpak. Aan de hand van inzichten die zijn opgedaan de voorgaande jaren wordt er samen met de ODZOB en OMWB een lijst gemaakt waar een ketenaanpak van toegevoegde waarde kan zijn.
In 2025 gaat de ODBN een inventarisatie doen op de verschillende aanpakken die er zijn; keten-, branche- en thema aanpak. Deze inventarisatie zal bestaan uit definiëring van de aanpakken, hoe de tijdspaden van het werkprogramma ten opzichte van de uitvoering van de aanpakken is, de aanpakken stroomlijnen, de rollen binnen de ODBN vastleggen en de wijze van financiering vastleggen (ook ten aanzien van de voorbereidende werkzaamheden en evaluatie van de verschillende aanpakken).

In navolging op de ketenaanpak in 2024, zal de ODBN in 2025 starten met ketengericht toezicht op de volgende thema's:
- asbest
- bodem
- afval

In de loop van 2025 komen daar mogelijk nog thema's bij.

3.9 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor toezicht en handhaving opgenomen.

4 Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep)

5 Overige verzoektaken

6 Regionale dienstverlening

4 Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep)

4.1 Algemeen

Onder juridische ondersteuning (bezwaar en beroep) worden onderstaande taken verstaan. Deze maken geen onderdeel uit van het budget voor vergunningverlening en Toezicht en handhaving:

- Bezwaar en beroep behandelen
- Ondersteunen bij/uitvoeren van bezwaarschriftprocedures
- (hoger) beroepsprocedures en verzoeken voorlopige voorziening i.h.k.v. vergunning- en handhavingsprocedures
- Inningsprocedures

Het gaat uitsluitend om werkzaamheden die tot een zelfstandig product leiden. Deze werkzaamheden zijn vaak moeilijk vooraf te ramen.

4.2 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor juridische ondersteuning (bezwaar en beroep) opgenomen.

5 Overige verzoektaken

5.1 Algemeen

Onder overige verzoektaken vallen alle door de ODBN op verzoek van de gemeenten uitgevoerde taken die:

- Niet onder het basistakenpakket vallen of;
- Geen betrekking hebben op bedrijfsgebonden MBA's.

5.2 Uitvoering

Onder de overige verzoektaken zijn zeer verschillende taken opgenomen. Werkzaamheden die niet regulier zijn worden in overleg met de deelnemer uitgevoerd. In bijlage 1 is een tabel opgenomen waarin per gemeente is aangegeven welke overige verzoektaken bij de ODBN worden belegd.

Bijlage 3 geeft vervolgens een gedetailleerde (inhoudelijke) beschrijving van alle voorkomende werkzaamheden die onder het betreffende opdrachtnummer uitgevoerd kunnen worden.

5.3 Specialistische taken (VTH)

Buiten de (beknopte) informatie en beschrijvingen in bijlagen 1 en 3, voeren de specialistische teams van de ODBN ook de nodige taken uit binnen de basis- en VTH-verzoektaken. Deze zijn niet eerder beschreven in het werkprogramma, maar gezien de omvang van deze taken is dat wel op zijn plaats. Hieronder wordt per discipline een omschrijving van de belangrijkste werkzaamheden weergegeven. Dit kan een mengeling van overige verzoektaken én basis- en VTH-verzoektaken zijn, maar om de werkzaamheden niet strikt te willen scheiden is ervoor gekozen om het geheel op deze plaats op te nemen.

Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL)

Op verzoek van gemeenten worden ruimtelijke voornemens (omgevingsplannen en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's)), geheel volgens het principe van ETFAL, beoordeeld op een twaalftal milieuaspecten:

- activiteiten en milieuzonering
- milieueffectrapportage (m.e.r.)
- lucht
- volksgezondheid
- spuitzones
- hoogspanningslijnen
- geur
- omgevingsveiligheid
- geluid
- soortenbescherming
- stikstofdepositie
- bodem

Vooruitlopend op een uitgewerkt ruimtelijk voornemen (principeverzoek en/of intake- of omgevingstafel) leveren de ETFAL-specialisten op verzoek tevens quickscans milieu aan waarin, op basis van kort en indicatief onderzoek, wordt aangegeven of -en in welke mate- een voornemen milieutechnisch haalbaar is. Daarnaast levert de vakgroep bijdragen aan het beantwoorden van milieu gerelateerde zienswijzen en beroepszaken en worden gemeenten bijgestaan in het geval van rechtszaken. Dit doen de ETFAL-specialisten in nauwe samenwerking met diverse milieuspecialisten.

Geluid

De vakgroep geluid toetst voornamelijk initiatieven bij aanvragen voor een omgevingsvergunning of melding. Rapporten van akoestische onderzoeken worden getoetst en er worden geluidvoorschriften voorgesteld. Ook adviseert de vakgroep bij ruimtelijke plannen, zoals de realisatie van een bedrijf of de bouw van woningen. Getoetst wordt of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor de burger. Ook wordt beoordeeld of aanwezige bedrijven niet worden beperkt door de ontwikkelingen. Er wordt een gedegen afweging gemaakt binnen de wettelijke kaders die gelden.

Geluid kan leiden tot hinder. Als geluid afkomstig is van een bedrijf, dan controleert de ODBN of de regels worden nageleefd, al dan niet na klachten. Bij overschrijding kan handhavend worden opgetreden. Als van een andere bron dan een bedrijf/ milieu belastende activiteit overlast wordt ervaren, voert de ODBN op verzoek van de gemeenten onderzoek/ geluidmetingen uit. Denk aan het geluid van airco's, warmtepompen, evenementen en bromtonen. Het team van specialisten geluidmetingen verzorgt de metingen en rapporteert deze.
Daarnaast worden saneringsprojecten wegverkeerslawaai begeleid en het geluid van gezoneerde industrieterreinen beheerd.
Tot slot worden de juristen ondersteund bij het opstellen van verweerschriften voor het aspect geluid en het deelnemen aan rechtszaken.

Externe Veiligheid

De vakgroep voert de specialistische milieu(advies)taken uit ten aanzien van externe veiligheid. Hieronder valt de advisering voor vergunningverlening (bedrijfsgebonden MBA's), advisering bij ruimtelijke plannen en werkzaamheden rondom de REV-registratieverplichtingen van risicovolle milieubelastende activiteiten.

Verder ligt er een belangrijke focus op het Register Externe Veiligheid. Met de komst van de Omgevingswet is een nieuw register ingesteld voor externe veiligheid. Daarbij is het externe veiligheidsbeleid gewijzigd waardoor informatie over aandachtsgebieden toegevoegd/ gecontroleerd moet worden, drempelwaarden voor risicovolle milieubelastende activiteiten zijn verlaagd en er komt meer nadruk op het beheer te liggen. Deze registratieverplichting is een wettelijke taak en is de belangrijkste bron om goed te kunnen adviseren op dit milieuaspect.
Tot slot zijn er landelijk ontwikkelingen waarop de vakgroep moet anticiperen. In 2024 is voor een aantal bedrijven het gifwolkaandachtsgebied herberekend vanwege een nieuwe rekenwijze. Dit kan in 2025 ook gaan spelen rondom het brandaandachtsgebied. Voor LPG-tankstations heeft de Raad van State uitspraak gedaan dat de gehanteerde veiligheidsafstanden niet meer gehanteerd mogen worden (mogelijk worden deze vergroot). Op dit moment is nog niet duidelijk hoe en wanneer dit vastgelegd gaat worden in wetgeving.

Luchtkwaliteit en geur

De vakgroep Luchtkwaliteit en geur adviseert overwegend intern bij het VTH-proces. Zo worden luchtkwaliteitsrapporten, geurrapporten en onderbouwingen die horen bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning beoordeeld op de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en correctheid. Daarnaast worden op vergelijkbare wijze rapporten beoordeeld die in het kader van toezicht en handhaving zijn ingediend. Ook ondersteunt de vakgroep de ETFAL-specialisten op de lucht- en geuraspecten. Een aanzienlijk deel daarvan betreft beoordelingen van agrarische geur. Daarnaast pakt de vakgroep vragen van deelnemers op die vooral of alleen betrekking hebben op lucht- en geuraspecten. Deze vragen zijn zeer divers en kunnen betrekking hebben op ondersteuning bij het maken van een geurnormen omgevingsplan, het weerleggen van een zienswijze, het coördineren van (geur-)metingen of een vorm van data-analyse of -levering. Tot slot worden de juristen ondersteund bij het opstellen van verweerschriften voor het aspect geluid en het deelnemen aan rechtszaken.

Natuurbescherming

Deze specialisten adviseren voornamelijk intern bij ruimtelijke plannen. Hierbinnen wordt advies gegeven op verschillende aspecten van natuurbescherming. Hieronder vallen gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Brabant en Natura 2000-gebieden), soortenbescherming en houtopstanden. Dit geldt voor omgevingsplannen, BOPA's, omgevingstafels, zienswijzen en beroepszaken.

Binnen het VTH-proces ligt sinds de Omgevingswet de verantwoordelijkheid voor het aanvragen van de juiste vergunningen bij de initiatiefnemer. Hierdoor wordt er voor omgevingsvergunningen niet standaard meer getoetst op het aspect natuur. Maar gemeenten mogen wel naar het aspect natuur vragen. Hiervoor kan ook advies ingewonnen worden.

Daarnaast kunnen de specialisten losse adviesvragen beantwoorden en losse onderzoeken beoordelen over gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Onderzoeken waarvoor advies ingewonnen kan worden zijn ecologische quickscans, NNB-toetsen, stikstofdepositie onderzoeken en ecologische voortoetsen voor het aspect gebiedsbescherming. Voor het aspect soortenbescherming zijn dit ecologische quickscans en verdiepende soortenonderzoeken.

5.4 Budgetten

In de bijlage 2 zijn de budgeturen per gemeente voor de overige verzoektaken opgenomen.
In 2025 zijn voor 7 deelopdrachten individuele budgetten geraamd. Zodoende kan er beter op deze deelopdrachten gestuurd worden en kan gerichter verantwoord worden.

6. Regionale dienstverlening

De ODBN voert een aantal taken uit voor alle gemeenten waarvoor speciale afspraken zijn gemaakt voor wat betreft de uitvoering en financiering. Het betreft:

- Het budget Collectieve taken
- Samen sterk in Brabant
- Regeling Omgevingszorg/ Klachtenregeling buiten kantoortijd
- Uitvoering taken Bodemloket

De budgetten voor deze taken zijn in bijlage 2 opgenomen zodat er per gemeente één financieel overzicht beschikbaar is. De inhoudelijke uitvoering van deze taken is niet in dit werkprogramma opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Overige verzoektaken per gemeente

Opdracht-nummer	OMSCHRIJVING OPDRACHT	Bernheze	Boekel	Boxtel	Land van Cuijk	Maashorst	Meierijstad	Oss	's-Hertogenbosch	Sint-Michielsgestel	Vught
OV02*	Advies evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)	X	X	X	X	X	X	X		X	X
OV01a	BZV-toets	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV60a	Toezicht BZV	X	X	X		X	X	X	X	X	X
OV36*	Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)	X	X	X	X	X	X	X	X[1]	X	X
OV59*	Toezicht sloop (zonder asbest)	X		X	X	X	X	X		X	X
OV46	Specifieke opdracht groen	X		X	X	X	X	X			X
OV15*	Advies bodem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV18	Advies en onderzoek geluid (excl. bedrijfsgebonden MBA's en evenementen)	X	X		X	X	X	X	X		X
OV99*	Evenementen	X	X	X	X	X	X	X	X		X
OV20	Zonebeheer Industrielawaai				X		X	X			
OV21	Advies en onderzoek luchtkwaliteit en geur (excl. bedrijfsgebonden MBA's)				X	X	X				
OV22*	Kennisopbouw en ontwikkeling externe veiligheid (excl. bedrijfsgebonden MBA's)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV24	Advies Juridisch					X	X	X			
OV35*	Gegevensbeheer en milieukartering; Atlas leefomgeving (natte koeltorens)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer en milieukartering; Risicokaart (REV)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer en milieukartering; Geluidemissiekaart	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer en milieukartering; Luchtkwaliteitskaart (CIMLK) agrarisch	X	X	X	X	X	X	X		X	X
	Gegevensbeheer en milieukartering; Luchtkwaliteitskaart (CIMLK) wegverkeer	X	X	X	X	X	X	X		X	
	Gegevensbeheer inrichtingenbestand/Activiteitenbestand (S4O)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer Kernregistratie dierverblijven (KRD)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Gegevensbeheer invoeren BZV-vergunningen in webapplicatie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV33	Ambtelijke ondersteuning	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
OV34	Informatieverstrekking en Woo-verzoeken	X	X		X	X[2]	X				

** afzonderlijk gebudgetteerd voor 2025 (zie bijlage 2)*

[1] betreft alleen de beoordeling van asbestinventarisatierapporten, gemeente doet zelf de verdere afhandeling van de meldingen

[2] betreft alleen de behandeling van Woo-verzoeken, rechtstreekse informatieverstrekking aan derden doet gemeente zelf

Bijlage 2: Overzicht budgetten per gemeente

ONDERDEEL BUDGETUREN PER GEMEENTE PER ONDERDEEL IN UREN		Totaal	Gemeente Bernheze	Gemeente Boekel	Gemeente Boxtel	Gemeente Land van Cuijk	Gemeente Maashorst	Gemeente Meierijstad	Gemeente Oss	Gemeente 's-Hertogenbosch	Gemeente Sint-Michielsgestel	Gemeente Vught
Algemeen Werkprogramma (hoofdstuk 1)	Algemene werkzaamheden (paragraaf 1.6)	2.574	224	128	147	470	316	415	322	293	133	128
	Intake en verzending	22.200	1.830	726	942	4.677	2.893	4.035	2.968	2.627	781	723
	TOTAAL ALGEMENE WERKZAAMHEDEN 2025	**24.774**	**2.053**	**854**	**1.089**	**5.147**	**3.209**	**4.450**	**3.290**	**2.919**	**913**	**850**
Vergunningverlening (hoofdstuk 2)	Bedrijfsgebonden MBA's (paragraaf 2.2)	30.009	2.697	1.301	974	7.426	4309	5.237	4.271	2.200	1.006	588
	Meldingen basistaken bodem en mobiel breken (paragraaf 2.3)	6.001	517	225	383	1.390	455	933	706	810	250	332
	Meldingen sloop met asbest (paragraaf 2.4)	9.362	644	221	578	1.727	1.084	1.109	1.123	1.960	594	322
	TOTAAL VERGUNNINGVERLENING 2025	**45.372**	**3.858**	**1.747**	**1.935**	**10.543**	**5.848**	**7.279**	**6.100**	**4.970**	**1.850**	**1.242**
Toezicht en handhaving (hoofdstuk 3)	Geprogrammeerd toezicht en handhaving (paragraaf 3.4)	42.795	3.087	1.467	1.712	9.257	4.702	8.429	6.019	5.370	1.491	1.261
	Niet-geprogrammeerd toezicht en handhaving (paragraaf 3.5)	19.712	1.036	388	1.125	4.414	2.973	3.000	3.307	2.400	402	667
	Toezicht basistaken bodem en mobiel breken (paragraaf 3.6)	5.127	311	384	228	911	253	702	474	1.160	390	314
	Toezicht sloop met asbest (paragraaf 3.7)	9.410	533	159	467	1.974	798	1.000	1.477	2.070	582	350
	TOTAAL TOEZICHT EN HANDHAVING 2025	**77.044**	**4.967**	**2.398**	**3.532**	**16.556**	**8.726**	**13.131**	**11.277**	**11.000**	**2.865**	**2.592**
Juridische ondersteuning (hoofdstuk 4)	Juridische ondersteuning (bezwaar en beroep)	2.434	274	39	175	822	323	350	136	200	15	100
	TOTAAL JURIDISCHE ONDERSTEUNING 2025	**2.434**	**274**	**39**	**175**	**822**	**323**	**350**	**136**	**200**	**15**	**100**
	TOTAAL BASISTAKEN EN VTH-VERZOEKTAKEN 2025	**124.850**	**9.099**	**4.184**	**5.642**	**27.921**	**14.897**	**20.760**	**17.513**	**16.170**	**4.730**	**3.934**
Overige verzoektaken (hoofdstuk 5)	Advies evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)	8.498	1.935	237	49	78	2.249	3.825	51	0	20	54
	Advies bodem	948	58	14	50	50	77	274	43	150	20	212
	Gegevensbeheer en milieukartering	1.133	110	87	62	175	156	151	133	160	52	47
	Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)	1.844	134	49	78	330	191	325	421	100	81	135
	Toezicht sloop (zonder asbest)	1.798	143	0	79	503	181	225	572	0	20	75
	Evenementen	1.168	50	25	40	50	212	286	188	260	0	57
	Kennisopbouw en ontwikkeling externe veiligheid	1.600	100	100	70	320	200	200	200	260	70	80
	Overig deel verzoektaken	6.161	568	143	210	1.750	1.123	856	664	410	212	225
	TOTAAL OVERIGE VERZOEKTAKEN 2025	**23.150**	**3.098**	**655**	**638**	**3.256**	**4.389**	**6.142**	**2.272**	**1.340**	**475**	**885**
	TOTAAL WERKPROGRAMMA 2025	**172.774**	**14.250**	**5.693**	**7.369**	**36.324**	**22.495**	**31.352**	**23.075**	**20.429**	**6.118**	**5.669**

Bijlage 2: Overzicht budgetten per gemeente (vervolg)

ONDERDEEL BUDGETTEN PER GEMEENTE PER ONDERDEEL IN EURO'S (€)		Totaal	Gemeente Bernheze	Gemeente Boekel	Gemeente Boxtel	Gemeente Land van Cuijk	Gemeente Maashorst	Gemeente Meierijstad	Gemeente Oss	Gemeente s-Hertogenbosch	Gemeente Sint-Michielsgestel	Gemeente Vught
Regionale Dienstverlening (hoofdstuk 6)	Collectieve taken	671.749	34.583	11.966	36.175	97.997	63.172	89.735	101.228	170.169	32.302	34.422
	Samen sterk in Brabant (SSiB)	178.721	15.057	9.446	12.205	42.061	19.354	23.686	21.920	14.574	11.691	8.727
	Klachtenregeling buiten kantoortijd	105.439	5.428	1.878	5.678	15.382	9.916	14.085	15.889	26.710	5.070	5.403
	Bodemloket	43.986	3.033	1.049	3.172	8.594	5.540	7.869	8.877	0	2.833	3.019
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING		**999.895**	**58.101**	**24.339**	**57.230**	**164.034**	**97.982**	**135.375**	**147.914**	**211.453**	**51.896**	**51.571**

Overige verzoektaken

OPDR. NR.	OMSCHRIJVING OPDRACHT	TOELICHTING WERKZAAMHEDEN
OV02	**Advies evenwichtige toedeling functies aan locaties (ETFAL)**	- quickscan milieu i.h.k.v. ETFAL: advies in het kader van ruimtelijke plannen en initiatieven, op basis van een kort en indicatief onderzoek - (beoordeling) milieuonderzoek i.h.k.v. ETFAL: advies in het kader van ruimtelijke plannen en initiatieven, op basis van een uitvoerig en concreet onderzoek - (beoordeling) milieuparagraaf i.h.k.v. ETFAL: advies in het kader van ruimtelijke plannen en initiatieven, eventueel inclusief het daarvoor benodigde milieuonderzoek - advies milieuzonering: advies ETFAL i.h.k.v. ruimtelijke plannen en initiatieven (o.b.v. VNG-publicatie "Activiteiten en milieuzonering") - (beoordeling) sectoraal advies in het kader van een ruimtelijk plan of besluit over het milieuaspect bodem, grondwater, geluid, lucht, geur, omgevingsveiligheid, licht, soorten- en gebiedsbescherming - verzoek hogere waarde i.h.k.v. ETFAL geluid (alleen nog overgangsrecht) - (beoordelen) NRD of milieu-effectrapportage of m.e.r.-beoordelingsnotitie i.h.k.v. ETFAL
OV01a	**BZV-Toets**	Het toetsen van de (milieu)aspecten binnen een aanvraag om een omgevingsvergunning bouwen of een daaraan gerelateerde vergunning die betrekking hebben op de rechtstreeks werkende regels uit de Omgevingsverordening (OV), de in het omgevingsplan opgenomen aspecten i.h.k.v. de transitie naar een zorgvuldige veehouderij en de BZV (Brabantse Zorgvuldigheidscore Veehouderij).
OV60A	**Toezicht BZV**	Het uitvoeren van toezicht op de regels uit de Omgevingsverordening (OV), BZV en regels m.b.t. de zorgvuldige veehouderij uit het bestemmingsplan/ omgevingsplan.
OV36	**Behandelen sloopmeldingen (zonder asbest)**	- Beoordelen sloopmeldingen waarbij geen asbestverwijdering plaatsvindt (alleen bouwkundige sloop). Dit kan nog wel betekenen dat er een asbestinventarisatierapport (wat aan moet tonen dat er geen asbest aanwezig is) beoordeeld moet worden. - Beoordelen van stukken met betrekking tot de informatieplicht bij meer dan 10 m^3 sloopafval (risicomatrix, sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen).
OV59	**Toezicht sloop (zonder asbest)**	- Uitvoeren van toezicht op sloopwerkzaamheden (waarbij geen asbestverwijdering plaatsvindt). - Uitvoeren van toezicht op de juiste uitvoering van de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan en stikstofmaatregelen (bij meer dan 10 m^3 sloopafval).
OV46	**Specifieke opdrachten groen**	Opdrachten op het groene kleurspoor i.h.k.v. de natuurtaken in de Omgevingswet (gebieden, soorten en houtopstanden). Opdrachten kunnen zowel advisering als toezicht betreffen. Gaat om losse opdrachten. *N.B. Groene opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen, vergunning- of handhavingsprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.*
OV15	**Advies bodem**	- begeleiden bodemonderzoekstrajecten als vertegenwoordiger namens gemeente - begeleiden en beoordelen van civieltechnische en milieuhygiënische bodemonderzoeken en infiltratieonderzoeken bij werken en infrastructurele werken - advies m.b.t. bodemverontreiniging en het tegengaan dat er wordt gebouwd op verontreinigde grond. - advies omtrent de bodemkwaliteit bij aankoop, verkoop en ontwikkeling van terreinen, zodat het risico van ontwikkeling van vervuilde terreinen wordt beperkt. - milieutechnische beoordeling van de geschiktheid bodemkwaliteit voor beoogd gebruik met betrekking tot de bouwplannen - beoordelen van nulsituatie bodemonderzoeken - lozingen op of in de bodem, niet gekoppeld aan bedrijfsgebonden MBA's - het verstrekken van advies voor/ het behandelen van meldingen i.h.k.v. de Wet bodembescherming (alleen voor gemeente 's-Hertogenbosch)

Overige verzoektaken

OPDR. NR.	OMSCHRIJVING OPDRACHT	TOELICHTING WERKZAAMHEDEN
OV18	**Advies en onderzoek geluid**	Onderstaande werkzaamheden zijn niet gekoppeld aan bedrijfsgebonden MBA's of evenementen: - uitvoeren geluid- en trillingmetingen - uitvoeren geluidmetingen over langere periode (monitoring) - beoordelen akoestisch onderzoek derden - advies n.a.v. uitgevoerde geluidmetingen - advies omtrent de consequenties van een bouwplan inzake geluidsaspecten - beoordeling bouwakoestisch onderzoek bij een bouwplan *N.B. Geluid opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen, vergunning- of handhavingsprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.*
OV99	**Evenementen**	- deelname aan gemeentelijk evenementenoverleg - beoordelen van geluidsonderzoeken behorende bij een evenement - opstellen van geluidsvoorschriften t.b.v. de evenementenvergunning - het verrichten van geluidmetingen ter controle van de voorschriften/afspraken - het rapporteren over geluidmetingen/ controles - afhandelen van klachten
OV20	**Zonebeheer industrielawaai**	Verstrekken geluidmodel, model bewaking zonebeheer, advisering inpasbaarheid activiteiten, actualiseren geluidsituatie gezoneerd industrieterrein.
OV21	**Advies en onderzoek luchtkwaliteit en geur**	Onderstaande werkzaamheden zijn niet gekoppeld aan bedrijfsgebonden MBA's: - advies i.h.k.v. Schone Lucht Akkoord (SLA) - advies luchtkwaliteit i.r.t. omgevingsplan/ intensieve veehouderijen/ wegverkeer - beoordelen rapportage luchtkwaliteitsonderzoek - ondersteuning/ coördinatie bij uitvoeren geuronderzoek en emissie- of immissiemetingen - beoordelen rapportage geuronderzoek en advies industriële emissies *N.B. Geur of lucht opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen, vergunning- of handhavingsprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.*
OV22	**Kennisopbouw en ontwikkeling externe veiligheid**	Kennisopbouw zoals regionale of landelijke bijeenkomsten over externe veiligheid en ontwikkelingen die betrekking hebben op externe veiligheid, zoals completeren risicokaart REV (excl. kwetsbare gebouwen en locaties). *N.B. Externe veiligheid opdrachten die gekoppeld zijn aan ruimtelijke plannen of vergunningprocedures, worden onder dat betreffende opdrachtnummer uitgevoerd.*

OPDR. NR.	NAAM OPDRACHTNUMMER	TOELICHTING WERKZAAMHEDEN
OV24	**Advies juridisch**	Het geven van algemene juridische ondersteuning (vraagbaak), algemene juridische ondersteuning i.h.k.v. wet- en regelgeving, opstellen juridisch advies (n.e.g.).
OV35	**Gegevensbeheer en milieukartering**	- beheer van het bedrijven-/ MBA-bestand, Kernregistratie dierverblijven (KRD), invoeren BZV-vergunningen in webapplicatie - beheer Luchtkwaliteitskaart wegverkeer en agrarisch (CIMLK), Risicokaart (REV), Atlas leefomgeving (natte koeltorens), geluidemissiekaart
OV33	**Ambtelijke ondersteuning**	Werken op locatie van de opdrachtgever, behandelen vragen van gemeenten (inclusief ondersteuning gemeente bij informatie- of Woo-verzoeken), rapporteren over de uitvoering (aantallen en kwaliteit) van het werkprogramma en ondersteunen bij opstellen voortgangsrapportages etc.
OV34	**Informatieverstrekking en Woo-verzoeken**	- directe verstrekking van informatie aan burgers en bedrijven, zoals het verstrekken van bodeminformatie (aan makelaars, e.d.), VTH-gegevens of ondergrondse tanks. - complete afhandeling van Woo-verzoeken (incl. anonimiseren maar exclusief publiceren)

Bijlage 4: Beschrijving risicomodel milieutoezicht

Het risicomodel bestaat uit drie factoren die tezamen leiden tot een risicoscore. Op deze manier kan een slimme selectie van bedrijven gemaakt worden en kan het toezicht daar plaatsvinden waar de (milieu)risico's het grootste zijn. Bovendien kan tijdens het toezicht meer aandacht worden besteed aan de belangrijkste risico's. De drie factoren in het model zijn; Kans op overtreding, Milieueffect en Tijd laatste controle.

KANS OP OVERTREDING	MILIEUEFFECT	TIJD LAATSTE CONTROLE
- LHSO - Klachten - Handhavingstrajecten	- Type bedrijf - Branche/Milieubelastende activiteit - Hoeveelheid (niet) gevaarlijk afval - Aantal Eural codes - PRTR registratie - Externe veiligheid van toepassing - Aanwezige (zware) stookinstallaties - Opslagtanks	- Tijd sinds laatste contole

Kans op overtreding

De kans dat een overtreding plaatsvindt wordt bepaald op basis van het naleefgedrag van een bedrijf. Deze score wordt bepaald aan de hand van onder andere de uitkomsten uit eerdere inspecties (indeling overtredingen volgens Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), aantal klachten, bestuurlijke handhavingstrajecten en ongewone voorvallen. Hierbij zijn de LHSO-scores ingedeeld in categorieën (gedrag en zwaarte) en worden er punten toegekend afhankelijk van de LHSO-score die na een controle is gegeven. Daarnaast wordt gekeken hoeveel (gegronde) klachten er zijn binnengekomen, waarbij meer klachten leidt tot meer punten. Tot slot worden ook punten toegekend wanneer er handhavingstrajecten (bijvoorbeeld dwangsom of bestuursdwang) zijn geweest en wanneer er ongewone voorvallen hebben plaatsgevonden. De punten worden bij elkaar opgeteld en levert zo een kans score.

Milieueffect

De tweede factor is een score voor milieurelevantie. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het type bedrijf (A, B/B+, C en IPPC), branche waarin het bedrijf actief is en richting de toekomst ook de aanwezige MBA's. Hoe milieubelastender de branche of activiteit, hoe meer punten er worden toegekend. Daarnaast wordt in externe bronnen gekeken of het bedrijf geregistreerd staat in het Integraal Pollutant Release and Transfer Register (PRTR), wordt gekeken naar hoeveelheid en type afval (LMA/ AMICE), of externe veiligheid een belangrijke factor is (BEVI/REVI) en naar de aanwezigheid van zware stookinstallaties (SCIOS-portaal) en opslagtanks (KIWA). Op elk van deze onderdelen worden punten toegekend en leveren zo een totaalscore op milieurelevantie.

Tijd sinds laatste controle

De derde factor is een score voor de periode die verstreken is sinds de laatste milieucontrole is uitgevoerd. Hierbij krijgen bedrijven die lang niet zijn bezocht een hogere score dan bedrijven waar recent een controle is uitgevoerd.

De 3 bovenstaande factoren worden vervolgens met elkaar vermenigvuldigd wat leidt tot een totaalscore voor het betreffende bedrijf. Door deze methode toe te passen op alle bedrijven uit het bedrijven-/ MBA bestand, wordt een lijst verkregen met de meest risicovolle bedrijven bovenaan en de minst risicovolle onderaan. Omdat veel van de gebruikte factoren geen vaste gegevens zijn, zal ook de volgorde van de meest risicovolle bedrijven een dynamisch karakter hebben.

Vragen over dit ODBN werkprogramma gemeenten 2025?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord